

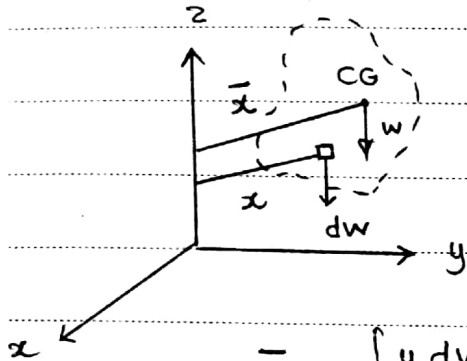
خواص هندسی سطوح : مرکز هندسی سطح centroid مرکز وار

مرکز جرم - مرکز ثقل - مرکز وار حجم

مرکز وار سطح - مرکز وار خط - مرکز وار اجسام مرکب

مضایای پاپوس

مرکز ثقل :

$$\bar{x}w = \int x dw$$

$$w = \int dw \rightarrow \bar{x} = \frac{\int x dw}{\int dw}$$

$$\bar{y} = \frac{\int y dw}{\int dw} \quad \bar{z} = \frac{\int z dw}{\int dw}$$

$$dw = dm g$$

شتاب جاذبه در کل جسم ثابت و یکسان

$$\bar{x} = \frac{\int x dm g}{\int dm g}$$

$$\bar{x} = \frac{\int x dm}{M}$$

مرکز جرم :

اگر شتاب جاذبه در کل جسم ثابت باشد مرکز ثقل و مرکز جرم بر هم منطبق خواهند شد.

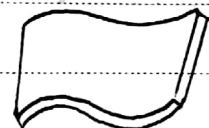
$$\bar{x} = \frac{\int x dv}{v} \quad \bar{y} = \frac{\int y dv}{v} \quad \bar{z} = \frac{\int z dv}{v}$$

$$dm = \rho dv \rightarrow \bar{x} = \frac{\int x dm}{M} = \frac{\int x \rho dv}{\int \rho dv} = \frac{\int x dv}{\int dv}$$

* مرکز جرم یک خاصیت صرفاً هندسی است.

$$dv = dA \cdot t \quad \text{مرکز سطح}$$

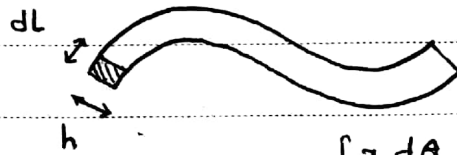
$$\bar{x} = \frac{\int x t dA}{\int t dA} = \frac{\int x dA}{\int dA} \quad \text{ثابت } t$$

ضخامت t

مرکز هندسی سطح می تواند لزوماً روی سطح نباشد.

مرکز وار خط

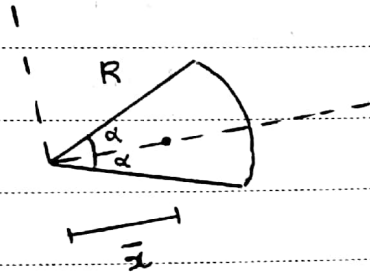
$$dA = h dl$$

$$L = \int dl$$

$$\bar{x} = \frac{\int x dA}{\int dA} = \frac{\int x h dl}{\int h dl} = \frac{\int x dl}{\int dl}$$

مرکز هندسی خط

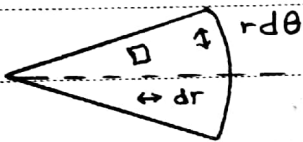
$$\bar{x} = \frac{\int x dl}{L} \quad \bar{y} = \frac{\int y dl}{L} \quad \bar{z} = \frac{\int z dl}{L}$$

$$A = \alpha R^2$$

مثال ۲ مرکز هندسی قطاع دایره ای
به دلیل تقارن $\bar{y} = 0$

روش العان لیری

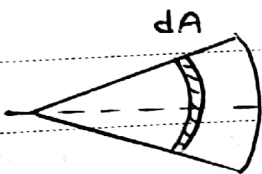
$$dA = r d\theta dr$$

$$x = r \cos \theta$$

روش اول

$$\bar{x} = \frac{\int_{-\alpha}^{\alpha} \int_0^R (r \cos \theta) (r dr d\theta)}{\alpha R^2} = \frac{\frac{1}{R} R^3 \int \sin \alpha}{\alpha R^2} = \frac{R}{3} \frac{\sin \alpha}{\alpha}$$

روش دوم

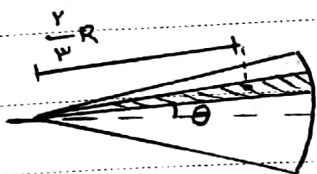

$$dA = r(\alpha) dr$$

$$x_c = r \frac{\sin \alpha}{\alpha}$$

$$\bar{x} = \frac{\int x_c dA}{\int dA} = \frac{\int_0^R r \frac{\sin \alpha}{\alpha} r(\alpha) dr}{\alpha R^2} = \frac{\frac{1}{3} \sin \alpha R^3}{\alpha R^2} = \frac{R}{3} \frac{\sin \alpha}{\alpha}$$

$$\bar{x} = \frac{\int x dA}{A} = \frac{\int x_1 dA + \int x_2 dA + \int x_3 dA}{A} = \frac{\bar{x}_1 A_1 + \bar{x}_2 A_2 + \bar{x}_3 A_3}{A_1 + A_2 + A_3} = \frac{\int x_c dA}{\int dA}$$

$$dA = \frac{1}{r} (R d\theta) R$$

$$x_c = \frac{r}{R} R \cos \theta$$

روش سوم

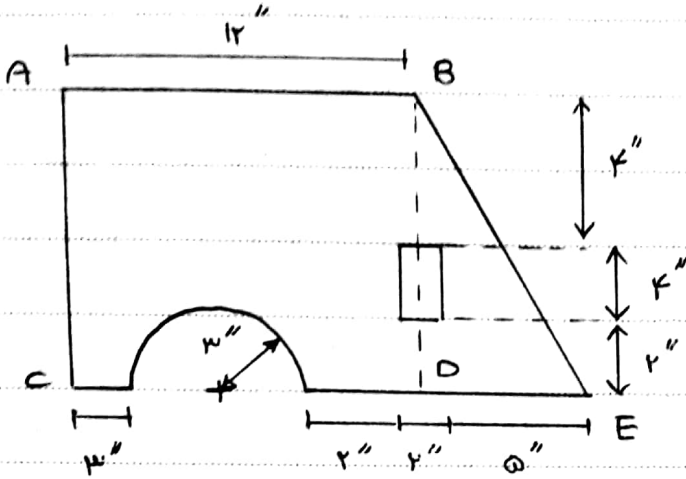
$$\bar{x} = \frac{\int_{-\alpha}^{\alpha} (\frac{r}{R} R \cos \theta) (\frac{1}{r} R^2 d\theta)}{\alpha R^2} = \frac{\frac{1}{R} R^3 (\int \cos \theta)}{\alpha R^2} = \frac{R}{3} \frac{\sin \alpha}{\alpha}$$

Subject _____

Date _____

$$\bar{x} = \frac{\sum \bar{x}_i m_i}{\sum m_i}$$

مثال ۴: مرکز هندسی سطح مرکب

$$\bar{x} = \frac{\sum \bar{x}_i A_i}{\sum A_i}$$

سطح (۱): ABCD

سطح (۲): BDE

سطح (۳): نیم دایره (-)

سطح (۴): مستطیل کوچک (-)

مرکز دایره مختصات روی نقطه C

i	\bar{x}_i	\bar{y}_i	A_i	$\bar{x}_i A_i$	$\bar{y}_i A_i$
1	6	5	12	72	60
2	14	$\frac{10}{3}$	3	42	10
(-)	3	$\frac{4}{\pi}$	$-\frac{1}{2}\pi(3)^2$	-14.14	-18
(-)	4	4	-1	-4	-32

$$\bar{x} = \frac{\sum \bar{x}_i A_i}{\sum A_i} = \frac{959}{127.9} = 7.50''$$

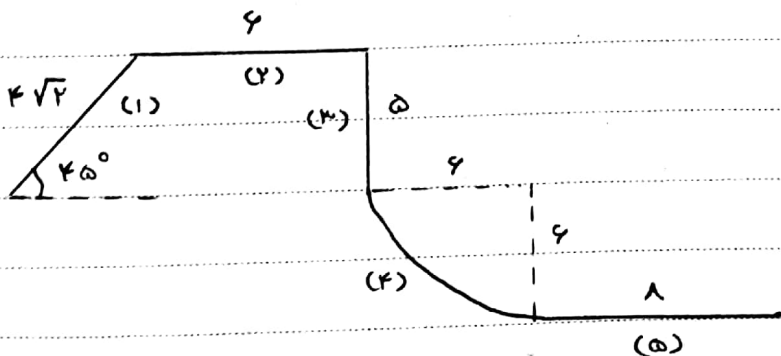
127.9 959 60

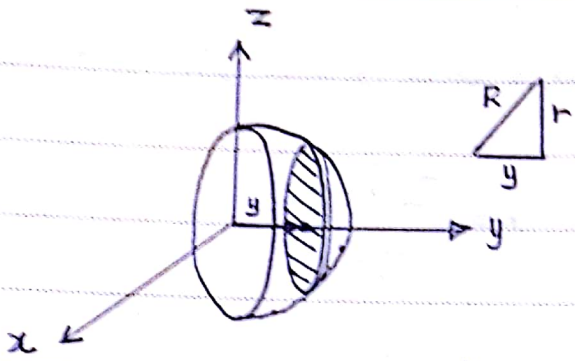
$$\bar{y} = \frac{\sum \bar{y}_i A_i}{\sum A_i} = \frac{450}{127.9}$$

$$\int y dA = \bar{y} A = 5.108 (127.9) = 650$$

$$= 5.108''$$

مثال ۵: مرکز هندسی منحنی

مثال: مرکز حجم یک نیم کره

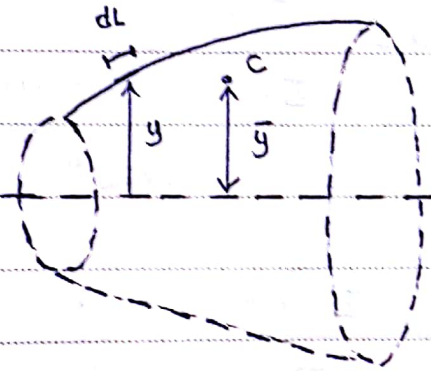
به دلیل تقارن $\bar{x} = \bar{z} = 0$

و مرکز حجم روی محور y قرار دارد

لذا مقدار \bar{y} را محاسبه می کنیم

$$\bar{y} = \frac{\int y_c dV}{V} = \frac{\int_0^R y (\pi r^2 dy)}{\frac{1}{2} (\frac{4}{3} \pi R^3)} = \frac{\int_0^R \pi y (R^2 - y^2) dy}{\frac{2}{3} \pi R^3}$$

$$= \frac{\pi (R^2 \frac{1}{2} R^2 - \frac{1}{4} R^4)}{\frac{2}{3} \pi R^3} = \frac{R^4 (\frac{1}{2} - \frac{1}{4})}{\frac{2}{3} R^3} = \frac{3}{8} R$$

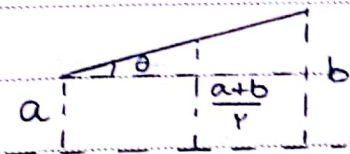

$$dA = r \pi y dl$$

فضای پایویی:

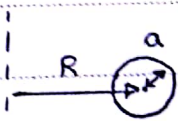
$$A = \int r \pi y dl = r \pi \int y dl = r \pi (\bar{y} L)$$

$$A = \theta \bar{y} L$$

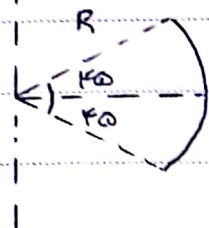
$$A = r \pi \left(\frac{a+b}{r} \right) \frac{b-a}{\sin \theta} = \frac{\pi (b^2 - a^2)}{\sin \theta}$$

مثال (۱)

$$A = r \pi R (r \pi \alpha) = r \pi^2 \alpha R$$

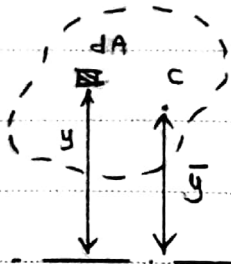
مثال (۲)

$$\frac{R \sin \frac{\pi}{r}}{\frac{\pi}{r}} = \frac{r R \sqrt{r}}{\pi}$$

مثال (۳)

$$A = r \pi \left(\frac{r R \sqrt{r}}{\pi} \right) \left(\frac{\pi}{r} R \right) = 2 \pi \sqrt{r} R^2$$

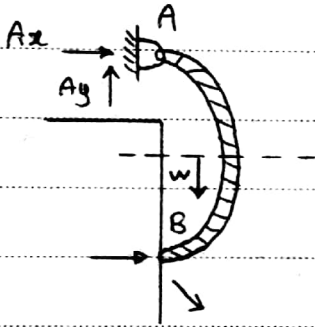
$$dV = dA(r\pi y)$$

$$V = r\pi \int y dA = r\pi \bar{y} A \quad V = \theta \bar{y} A$$

مثال 1: $V = \pi \left(\frac{b+ra}{\psi} \right) \frac{1}{r} \frac{(b-a)^r}{\tan \theta} = \frac{1}{6} \pi \frac{(b-a)^r (b+ra)}{\tan \theta}$

مثال 2: $V = r\pi R (\pi a^2) = r\pi^2 a^2 R$

مثال 2: وزن دریا: w به همراه عکس العمل A و B

$$\sum F_y = 0 \rightarrow Ay = w$$

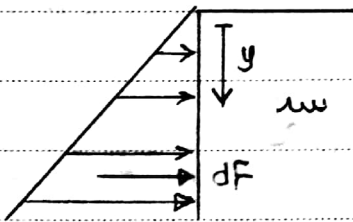
$$\frac{R \sin \frac{\pi}{4}}{\frac{\pi}{4}} = \frac{r}{\pi} R = \bar{x}$$

$$\sum M_A = 0 \rightarrow B(2R) - w \left(\frac{2R}{\pi} \right) = 0 \rightarrow B = \frac{w}{\pi}$$

بدون اصطکاک

$$\sum F_x = 0 \rightarrow Ax = -B = -\frac{w}{\pi}$$

لنگر یختی سطح: Area moment of inertia

$$dF = p dA \rightarrow R = \int dF = \int p dA$$

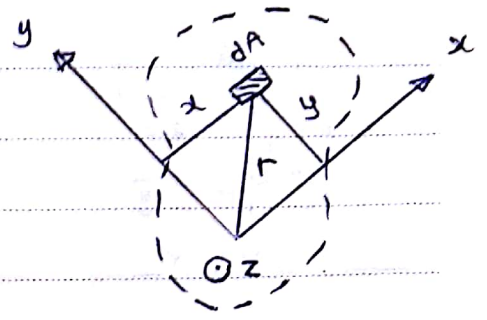
$$p = \rho gh = ky \quad R = \int p dA = \int ky dA = k \int y dA \quad Q = \int y dA$$

لنگر اول سطح

$$dM = y dF = y p dA = ky^2 dA \rightarrow M = k \int y^2 dA \quad I = \int y^2 dA$$

لنگر دوم سطح

$$Q_x = \int y dA = \bar{y} A \quad Q_y = \int x dA = \bar{x} A$$

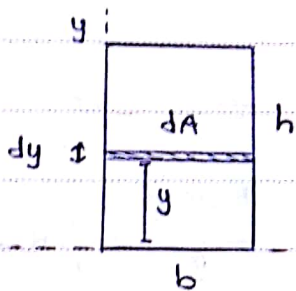
$$I_{xx} = \int y^2 dA \quad I_{yy} = \int x^2 dA$$

مَرَبَعِي نَرْمَال

$$I_{zz} = \int r^2 dA = \int (x^2 + y^2) dA = I_{yy} + I_{xx} \quad \text{نَرْمَالِي}$$

$$I_{xy} = \int xy dA \quad \text{نَرْمَالِي ضَرْبِي}$$

$$* I_{zz} = I_{xx} + I_{yy}$$

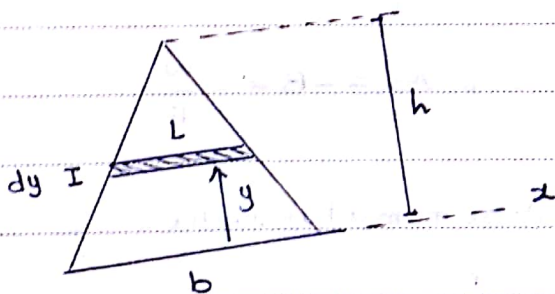
$$I_{xx} = \int y^2 dA$$

مَثَال ١: مَسْتَطِيل

$$I_{xx} = \int_0^h y^2 (b dy) = \frac{1}{3} b h^3 = \frac{1}{3} b h \cdot h^2 = \frac{1}{3} A h^2$$

$$I_{yy} = \frac{1}{3} h b^3 = \frac{1}{3} A b^2$$

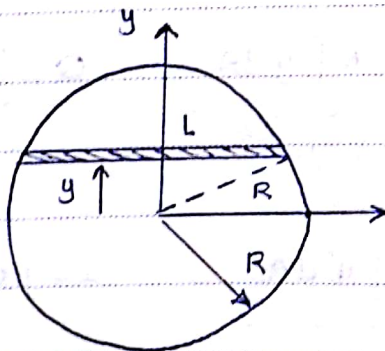
$$I_{zz} = I_{xx} + I_{yy} = \frac{1}{3} A (b^2 + h^2)$$

مَثَال ٢: مِثَلَت

$$\frac{L}{b} = \frac{h-y}{h} \rightarrow L = b \left(1 - \frac{y}{h}\right)$$

$$I_{xx} = \int y^2 dA = \int_0^h y^2 L dy = \int_0^h b y^2 \left(1 - \frac{y}{h}\right) dy = b \left[\frac{h^3}{3} - \frac{1}{h} \frac{h^4}{4} \right] = \frac{1}{12} b h^3$$

$$I_{xx} = \int_{-R}^{+R} y^2 dA$$

مَثَال ٣: دَائِرَة

$$= 2 \int_0^R y^2 L dy = 2 \int_0^R y^2 \sqrt{R^2 - y^2} dy$$

$$I_{zz} = \int r^2 dA = \int_0^R r^2 (\pi r dr) = \frac{\pi}{4} R^4 = \frac{1}{4} \pi R^4$$

العان dA

حلقه کوچکی به شعاع r

$$I_{xx} = I_{yy} \quad I_{zz} = I_{xx} + I_{yy}$$

از مرکز مختصات

پس بدون انتقال گیری هم می توان I_{xx} را به

وسیله I_{zz} به دست آورد.

$$d = 2R$$

$$I_{yy} = \frac{1}{4} I_{yy} = \frac{1}{4} I_{yy} = \frac{1}{8} \pi d^4$$

$$R_1 \text{ شعاع داخلی} \Rightarrow I_{zz} = \frac{1}{4} \pi (R_2^4 - R_1^4)$$

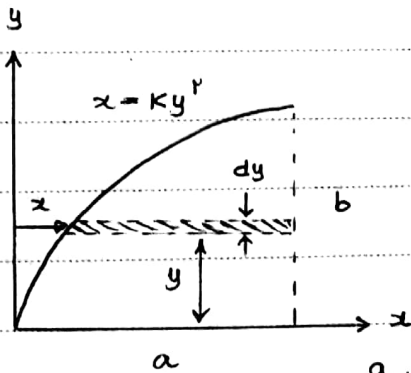
R_2 شعاع خارجی

$$t \text{ حلقه به ضخامت} \quad R_2 = R + \frac{t}{2} \quad I = \frac{1}{4} \pi (R_2^4 - R_1^4)$$

شعاع R

$$R_1 = R - \frac{t}{2}$$

$$= \frac{1}{4} \pi t (2R) (2R^3) = \pi R^3 t$$

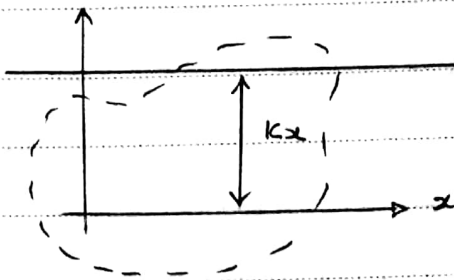
$$a = kb^2 \rightarrow k = \frac{a}{b^2}$$

$$\frac{x}{a} = \left(\frac{y}{b}\right)^2$$

مثال:

$$I_{xx} = \int y^2 dA = \int_0^b y^2 (a-x) dy = \int_0^b y^2 (a - ky^2) dy$$

$$= \frac{a}{3} b^3 - \frac{k}{5} b^5 = \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{5}\right) ab^3$$

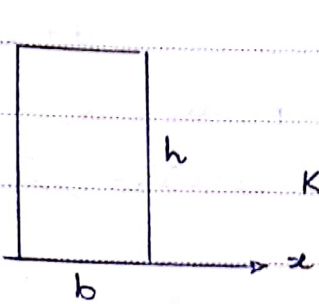

$$I_x = \int y^2 dA = kx^2 A$$

شعاع برابر است با:

$$kx = \sqrt{\frac{I_x}{A}} \quad ky = \sqrt{\frac{I_y}{A}} \quad kz = \sqrt{\frac{I_z}{A}}$$

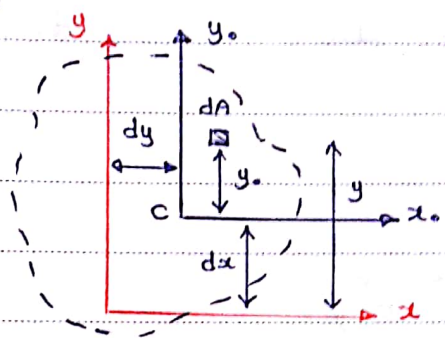
$$I_{zz} = I_{xx} + I_{yy} \rightarrow kz^2 = kx^2 + ky^2$$

$$I_{xx} = \frac{1}{3} b h^3 \quad K_x = ?$$

$$K_x = \sqrt{\frac{I_{xx}}{A}} = \sqrt{\frac{\frac{1}{3} b h^3}{bh}} = \frac{\sqrt{3}}{3} h$$

نصبه انتقال موازی محورها

$$I_{x_0 x_0} dx \rightarrow I_{xx} ?$$

$$I_{y_0 y_0} dy \rightarrow I_{yy} ?$$

$$I_{xx} = \int y^2 dA = \int (y_0 + dx)^2 dA$$

$$= \int (y_0^2 + 2 dx y_0 + dx^2) dA$$

گذرنده از مرکز هندسی

$$= \int y_0^2 dA + 2 dx \int y_0 dA + dx^2 \int dA \rightarrow I_{xx} = I_{x_0 x_0} + \underbrace{2 dx y_0 A}_{0} + A dx^2$$

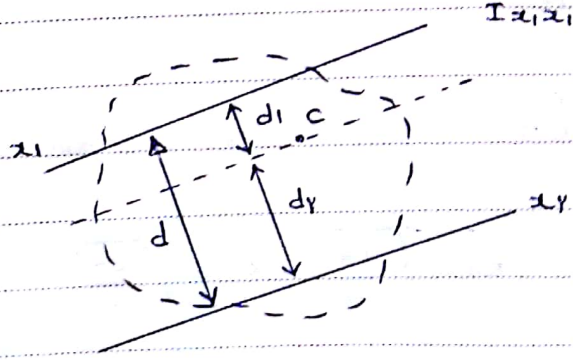
$$\rightarrow I_{xx} = I_{x_0 x_0} + A dx^2$$

$$I_{yy} = I_{y_0 y_0} + A dy^2 \quad I_{zz} = I_{z_0 z_0} + A dz^2 \quad K_x^2 = K_{x_0}^2 + dx^2$$

اگر نگر لختی نسبت به یک محور گذرنده از مرکز هندسی سطح را داشته باشیم (I-bar) و آن محور را به صورت موازی

به اندازه d جابه جا کنیم در این صورت خواهیم داشت: $I_{xx} = \bar{I}_{xx} + A d^2$

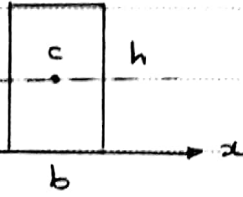
نکته 1: کمترین مقدار I در یک راستا نسبت به محوری ایجاد می شود که از مرکز هندسی سطح عبور کند.

$$I_{x_1 x_1} \neq I_{x_0 x_0} + A d^2 \quad \text{نکته 2}$$

$$I_{x_1 x_1} = \bar{I} + A d_1^2 \rightarrow \bar{I} = I_{x_1 x_1} - A d_1^2$$

$$I_{x_2 x_2} = \bar{I} + A d_2^2 = I_{x_1 x_1} + A (d_2^2 - d_1^2)$$

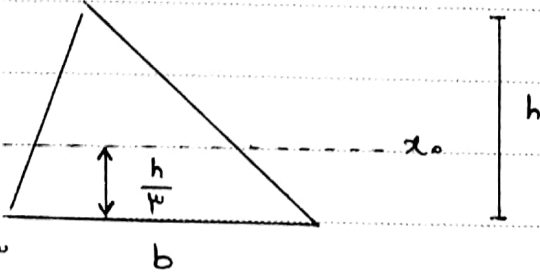

$$I_{xx} = \frac{1}{12} bh^3 \quad \bar{I}_{xx} = ?$$

مثال ۱

$$I_{xx} = \bar{I}_{xx} + Ad^2 \rightarrow \frac{1}{12} bh^3 = \bar{I}_{xx} + bh \left(\frac{h}{2}\right)^2$$

$$\rightarrow \bar{I}_{xx} = \frac{1}{12} bh^3$$

$$\bar{I}_{xx} + Ad^2 = I_{xx}$$

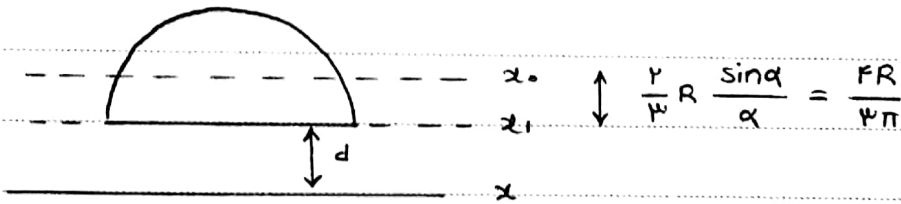
مثال ۲

$$\frac{1}{12} bh^3$$

$$\bar{I}_{xx} = \frac{1}{12} bh^3 - \left(\frac{bh}{3}\right) \left(\frac{h}{3}\right)^2$$

$$= \frac{1}{12} bh^3 - \frac{1}{18} bh^3 = \frac{1}{36} bh^3$$

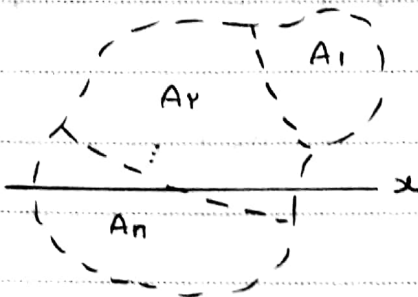
مثال ۳ نیم دایره به شعاع ۲۰ mm به فاصله ۱۵ mm از محور x

$$\bar{I}_{zz} = \frac{1}{2} AR^2 = \frac{1}{2} \pi R^3 \rightarrow \bar{I}_{zz} = \frac{1}{2} \pi R^3 \rightarrow \bar{I}_{xx} = I_{x_1x_1} = \frac{1}{8} \pi R^3$$

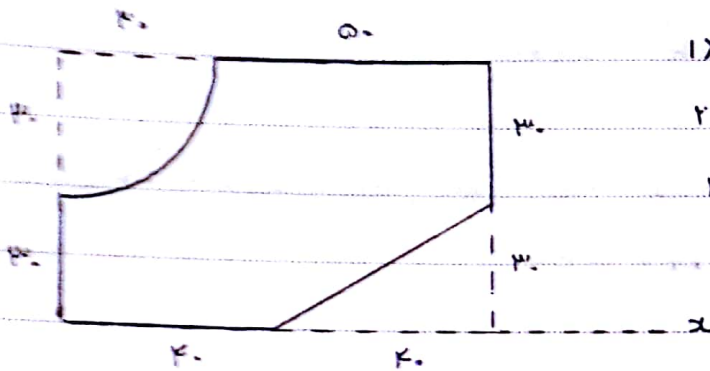
$$I_{x_1x_1} = \bar{I} + A \left(\frac{FR}{3\pi}\right)^2 = \frac{1}{8} \pi R^3 \quad I_{x_2x_2} = \bar{I} + A \left(d + \frac{FR}{3\pi}\right)^2$$

$$= \frac{1}{8} \pi R^3 - \frac{\pi R^3}{8} \left(\frac{FR}{3\pi}\right)^2 + \frac{\pi R^3}{8} \left(d + \frac{FR}{3\pi}\right)^2$$

نقطه اختیاری سطوح مرکب

$$I_{xx} = \sum (\bar{I}_{xx} + Ad^2)$$

مثال ۱) مستطیل

۲) ربع دایره

۳) مثلث

قطعه	A_i	\bar{I}_x	d_x	$A d_x^2$
۱	$2 \times 2 = 4$	$\frac{1}{12} (2)(2)^3$	۳	$4 \times (3)^2$
۲	$-\frac{1}{4} \pi (2)^2$	$-\left(\frac{1}{16} \pi (2)^4 - \frac{1}{4} \pi (2)^2 \left(\frac{2 \times 2}{4\pi}\right)^2\right)$	$2 - \frac{2}{\pi}$	
۳	$-\frac{1}{2} (2)(2)$	$-\frac{1}{36} (2)(2)^3$	۱	
		$\sum \bar{I}_x$		$\sum A d_x^2$

$$I = \sum \bar{I}_x + \sum A d_x^2 = 21.5 \times 10^6$$

۱) $\frac{1}{12} b h^3$

۲) $\frac{1}{16} \pi R^4 - \frac{1}{4} \pi R^2 \left(\frac{2R}{4\pi}\right)^2$

۳) $\frac{1}{36} b h^3$

انرژی های لغتی قائم: $I_{xx} = \int y^2 dA$ $I_{yy} = \int x^2 dA$ $I_{zz} = \int r^2 dA$

$I_{xy} = \int xy dA$

انرژی لغتی ضربی:

اگر یکی از محورهای x یا y محور تقارن سطح باشد در آن صورت $I_{xy} = 0$

$x = x_0 + dx$ $y = y_0 + dy$

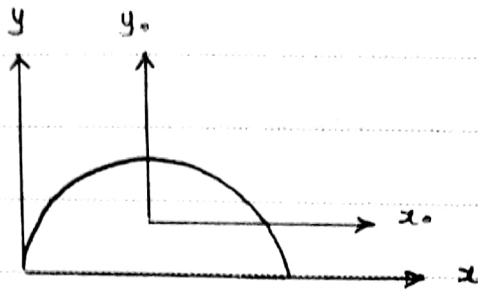
انتقال موازی محورها:

$I_{xy} = \int (x_0 + dx)(y_0 + dy) dA = \int x_0 y_0 dA + dx \int x_0 dA$

$+ dy \int y_0 dA + dx dy \int dA = I_{x_0 y_0} + dx dy A = \bar{I}_{xy} + dx dy A$

اگر حرکت انتقال موازی محوری در خلاف راستای محور دیگر باشد مقدار d مثبت خواهد بود.

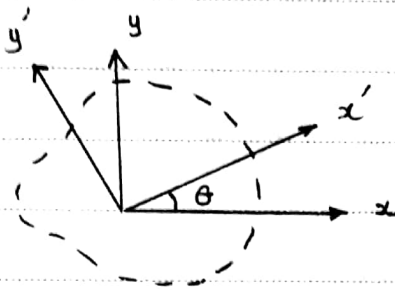
مثال: مطلوب است محاسبه لنگر لختی I_{xy} برای سطح زیر:

$$\bar{I}_{xy} = I_{x_0 y_0} = 0$$

$$dx = + \frac{FR}{3\pi} \quad dy = + R$$

$$I_{xy} = \bar{I}_{xy} + dx dy A = 0 + \left(\frac{FR}{3\pi} \right) (R) \frac{\pi R^2}{2} = \frac{2}{3} R^3$$

لنگر لختی نسبت به محورهای دوران یافته:

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \theta & -\sin(-\theta) \\ \sin(-\theta) & \cos \theta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

$$* I_{x'x'} = I'_{xx} = \int y'^2 dA = \int (-x \sin \theta + y \cos \theta)^2 dA$$

$$= \int \sin^2 \theta x^2 dA + \int \cos^2 \theta y^2 dA - \int 2 \sin \theta \cos \theta xy dA$$

$$= \sin^2 \theta \int x^2 dA + \cos^2 \theta \int y^2 dA - \sin 2\theta \int xy dA$$

$$= I_{yy} \sin^2 \theta + I_{xx} \cos^2 \theta - \sin 2\theta I_{xy}$$

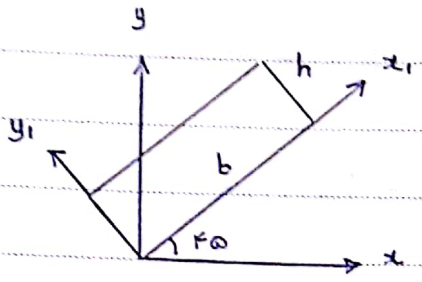
$$* I_{y'y'} = \int x'^2 dA = I_{yy} \cos^2 \theta + I_{xx} \sin^2 \theta + \sin 2\theta I_{xy}$$

برای به دست آوردن I_{yy} می‌توانستیم به جای زاویه θ در I_{xx}

$\theta + \frac{\pi}{2}$ را قرار دهیم. چون اثر به این اندازه دوران دهیم همان می‌شود.

$$* I_{x'y'} = \int x'y' dA = \sin \theta \cos \theta (I_{xx} - I_{yy}) + (\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) I_{xy}$$

$$= \frac{1}{2} \sin 2\theta (I_{xx} - I_{yy}) + \cos 2\theta I_{xy}$$

$I_{x_1, x_1} = \frac{1}{12} b h^3$ $I_{y_1, y_1} = \frac{1}{12} h b^3$ مثال ۲

$I_{x_1, y_1} = \bar{I}_{xy} + d_x d_y A = 0 + \frac{h}{2} \frac{b}{2} b h = \frac{1}{4} b^2 h^2$

$\theta = -\frac{\pi}{4}$

$I_{xx} = \frac{1}{12} h b^3 \left(\frac{1}{4}\right) + \frac{1}{12} b h^3 \left(\frac{1}{4}\right) - 2 \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right) \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) \left(\frac{1}{4} b^2 h^2\right) = \frac{r b^2 + r h^2 + 3 b h}{12} b h$

اگر در یک نقطه بخواهیم محوری را مشخص کنیم که بیشترین یا کمترین مقدار I نسبت به آن محور را داشته باشد زاویه آن را مشخص کنید:

$\frac{\partial I_{xx}}{\partial \theta} = 0 \rightarrow I_{yy} \sin 2\theta - I_{xx} \sin 2\theta - 2 \cos 2\theta I_{xy} = 0$

$\rightarrow \tan 2\theta = \frac{2 I_{xy}}{I_{yy} - I_{xx}} = \tan(2\theta_p) = \tan(\pi + 2\theta_p)$

$\theta = \theta_p \rightarrow 2\theta = \pi + 2\theta_p \rightarrow \theta = \frac{\pi}{2} + \theta_p$

همواره در یک نقطه می توان یک دستگاه مختصات معرفی نمود که لنز لختی حول یکی از محورهای آن ماکزیمم و نسبت به دیگری مینیمم باشد و در این حالت لنز لختی ضریبی صفر خواهد شد.

مقادیر اکسترمم لنز لختی ضریبی:

$\frac{\partial I_{xy}}{\partial \theta} = 0 \rightarrow \cos 2\theta_s (I_{xx} - I_{yy}) = 2 \sin 2\theta_s I_{xy}$

$\rightarrow \tan 2\theta_s = \frac{I_{xx} - I_{yy}}{2 I_{xy}} = \frac{1}{\tan 2\theta_p} \rightarrow \tan 2\theta_s = \cot(-2\theta_p) = \tan\left(\pm \frac{\pi}{2} + 2\theta_p\right)$

$2\theta_s = \pm \frac{\pi}{2} + 2\theta_p \rightarrow \theta_s = \pm \frac{\pi}{4} + \theta_p$

دستگاهی که با دوران دستگاه

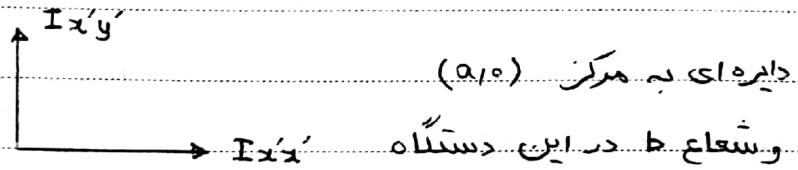
مختصات اصلی به مقدار $\frac{\pi}{4}$ به دست می آید دستگاهی است که لنز لختی آن max است و در این حالت لنز لختی نسبت به هر دو محور با هم برابر

بوده و با متوسط لنز لختی برابر است.

$$(I_{x'x'} - \frac{I_{xx} + I_{yy}}{2})^2 + I_{x'y'}^2 = \frac{1}{4} (I_{xx} - I_{yy})^2 + I_{xy}^2$$

دایره مور

$$(x-a)^2 + y^2 = b^2$$

مختصات

کافیست روابط I_{xx} و $I_{x'y'}$ را بر حسب نسبت های مثلثاتی θ بنویسیم تا به رابطه بالا برسیم

- بنابراین مور نشان داد مکان هندسی لنگر لختی دوران یافته یک دایره می باشد. مکان دایره مور

۱- میزان زوایای روی دایره مور، دو برابر میزان زوایای روی محور ها می باشد

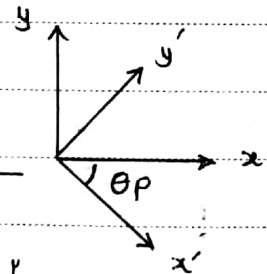
چون زاویه بین محور x و x' برابر θ درجه می باشد این زاویه روی دایره 2θ است

و بنابراین هر قطر دایره مور بیانگر یک دستگاه مختصات هست

$C = \frac{I_{xx} + I_{yy}}{2}$	$A = \begin{matrix} I_{xx} \\ I_{xy} \end{matrix}$	$B = \begin{matrix} I_{yy} \\ -I_{xy} \end{matrix}$
0	0	0

۲- مراحل رسم دایره مور

AB قطر دلخواه دایره مور است

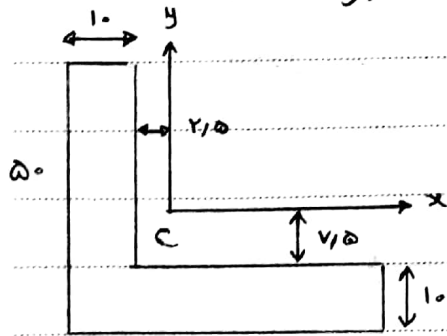
$$I_{max} = C + R$$

$$I_{min} = C - R \quad C = \frac{I_{xx} + I_{yy}}{2} \quad R = \frac{1}{2} \sqrt{(I_{xx} - I_{yy})^2 + 4I_{xy}^2}$$

$$I_{xy}^{max} = R$$

مثال: مطلوب است تعیین محور های اصلی گذرنده از مرکز هندسی

سطح و محاسبه مقادیر I_{min} و I_{max}

محاسبه می شود:

$$I_{xy}^{max}$$

$$I_{xx} = 18.17 \times 10^4 \text{ mm}^4$$

$$I_{yy} = 10.17 \times 10^4 \text{ mm}^4$$

$$I_{xy} = -7.75 \times 10^4 \text{ mm}^4$$

۴.

Subject

Date

$$X(18, 17, -7, 5) \quad Y(10, 17, 7, 5)$$

$$I_{xx} \quad I_{xy} \quad I_{yy} \quad -I_{xy}$$

$$C = \frac{18, 17 + 10, 17}{2} = 14, 17$$

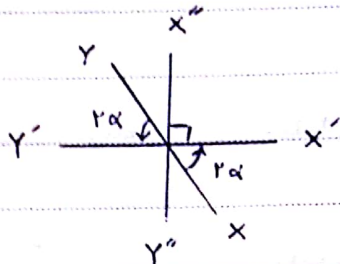
$$R = \frac{1}{2} \sqrt{(18, 17 - 10, 17)^2 + (-7, 5 - 7, 5)^2} = 1, 5$$

$$I_{max} = C + R = 22, 27$$

$$I_{min} = C - R = 12, 17$$

$$\tan 2\alpha = \frac{7, 5}{1}$$

$$\rightarrow \alpha = 31^\circ$$

$$I_{x''x''} = 22, 27 \times 10^8 \text{ mm}^4$$

$$I_{y''y''} = 12, 17 \times 10^8 \text{ mm}^4 \quad I_{x''y''} = 0$$

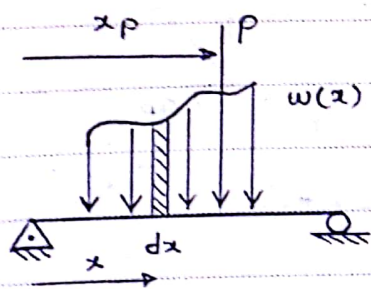
$$I_{x''x''} = 14, 17 \times 10^8 \text{ mm}^4 \quad I_{x''y''} = 1, 5 \times 10^8 \text{ mm}^4 \quad I_{y''y''} = 14, 17 \times 10^8 \text{ mm}^4$$

$$I_{xy}^{max} = \frac{I_{max} - I_{min}}{2}$$

* هر شکلی که تقارن دارد I_{xy} آن صفر است

$$I_{x''y''} = \frac{I_{xx} + I_{yy}}{2}$$

تحلیل تیرها

انواع تکیه ها در تیرها

تحلیل نیروهای خارجی - تحلیل نیروهای داخلی

$$w(x) = \frac{df}{dx} \rightarrow df = w dx$$

$$f = \int df = \int w dx = \text{سطح زیر منحنی}$$

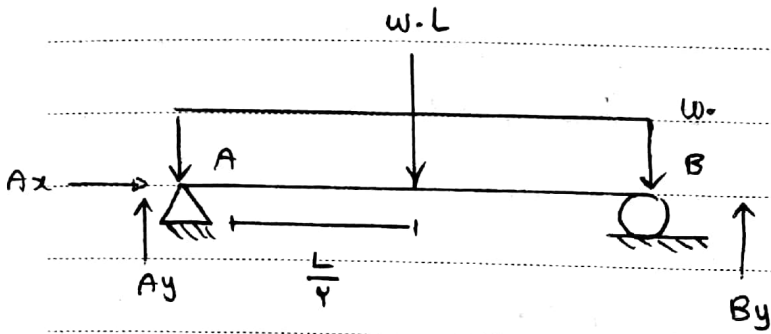
بار متمرکز معادل بار گسترده ← مقدار آن معادل سطح زیر نمودار است

محل آن مرکز هندسی سطح است

$$P_{xp} = \int x df = \int x w dx$$

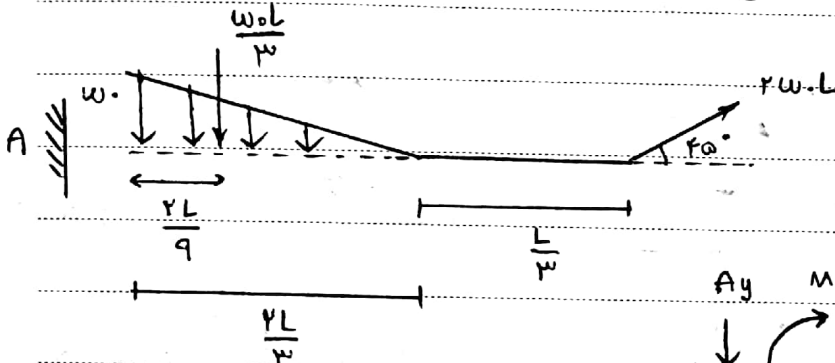
$$\rightarrow x_p = \frac{\int x df}{P} = \frac{\int x dA}{A} = \bar{x}$$

تحليل تيرها ، اندازه ، سطح زیر نمودار $w-x$
 خط اثر ، ان مرکز هندسی سطح

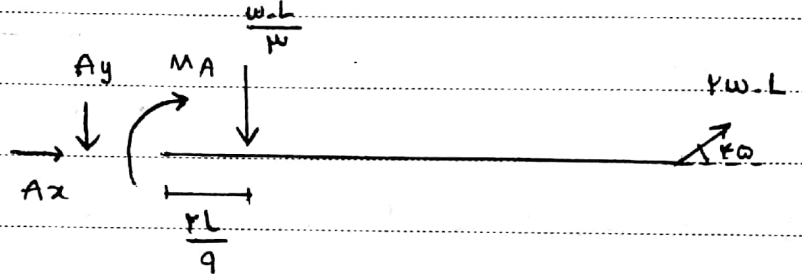

$$A_x = 0$$

$$A_y = B_y = \frac{1}{2} w \cdot L$$

مثال ۱

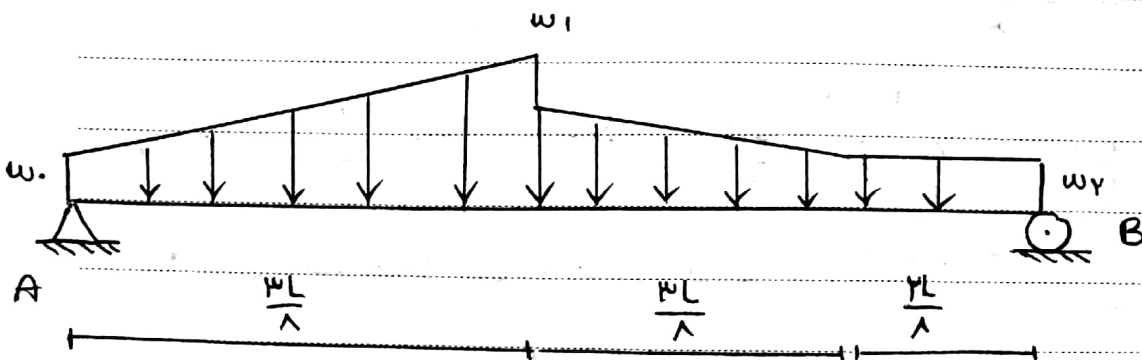
$$\sum \vec{F}_x = 0 \rightarrow A_x + 2w \cdot L \frac{\sqrt{3}}{2} = 0$$

$$\rightarrow A_x = -\sqrt{3} w \cdot L$$

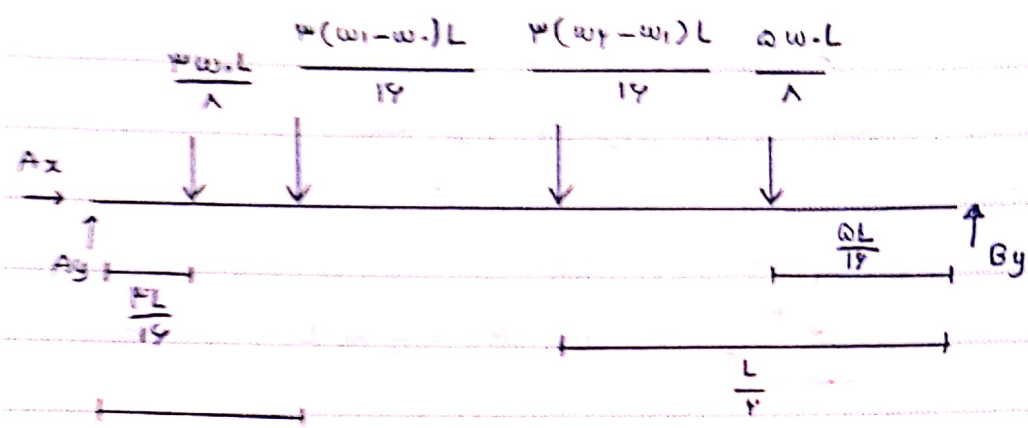
$$\sum \vec{F}_y = 0 \rightarrow -A_y - \frac{w \cdot L}{3} + 2w \cdot L \frac{\sqrt{3}}{2} = 0 \rightarrow A_y = \left(\sqrt{3} - \frac{1}{3}\right) w \cdot L$$

$$\sum \vec{M}_A = 0 \rightarrow M_A + \left(\frac{w \cdot L}{3}\right) \left(\frac{2L}{3}\right) - \sqrt{3} w \cdot L \cdot L = 0$$

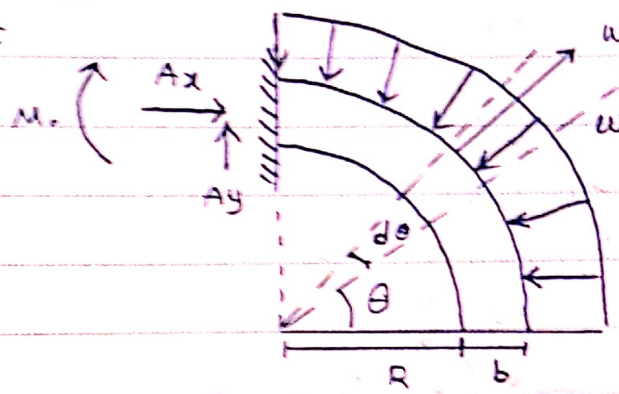
$$\rightarrow M_A = \sqrt{3} w \cdot L^2 - \frac{2}{9} w \cdot L^2$$

مثال ۲

با نوشتن
معادلات تعادل نیرو
مغالب می شوند.

مثال

$$\sum \vec{F}_x = 0$$

$$A_x - \int_0^{\pi/2} (w \cdot R d\theta) \cos \theta = 0$$

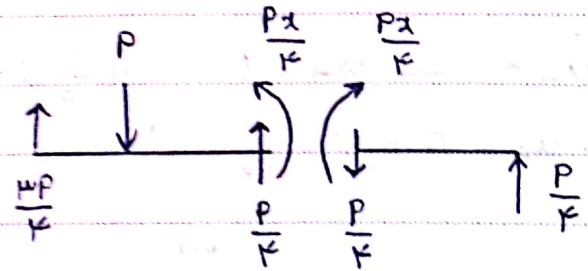
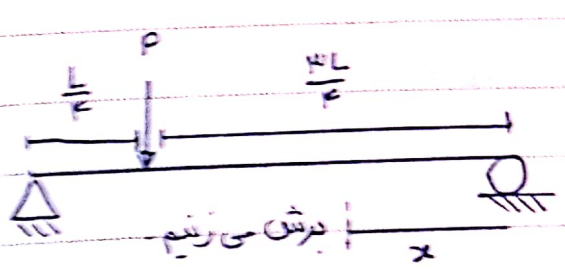
$$A_x = w \cdot R \sin \theta \Big|_0^{\pi/2} = w \cdot R$$

$$\sum \vec{F}_y = 0 \rightarrow A_y - \int_0^{\pi/2} (w \cdot R d\theta) \sin \theta$$

$$\rightarrow A_y = w \cdot R (-\cos \theta) \Big|_0^{\pi/2} = w \cdot R$$

$$\sum \vec{M}_z = 0 \rightarrow A_x \cdot R + M_o = 0$$

$$\rightarrow M_o = -w \cdot R^2$$

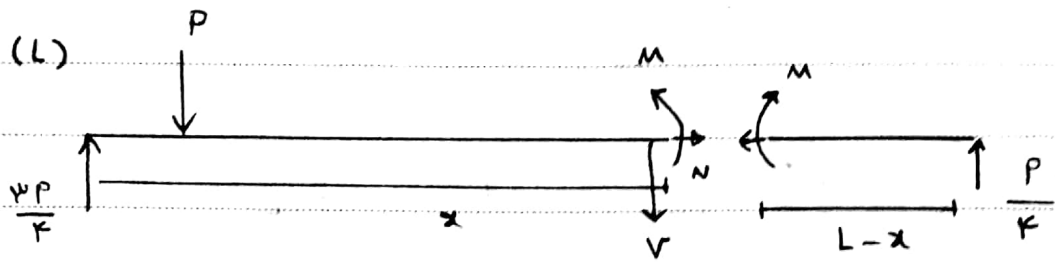

$0 \leq x < \frac{L}{4}$

$$N = 0 \quad V = \frac{MP}{4} \quad M = \frac{MP}{4} x$$

برای خنثی شدن جهت آن را بر می گردانیم. (V)
* اگر جهت x را آن طرف تیر بگیریم

$$\frac{L}{f} < x \leq \frac{4L}{f} \quad (L)$$

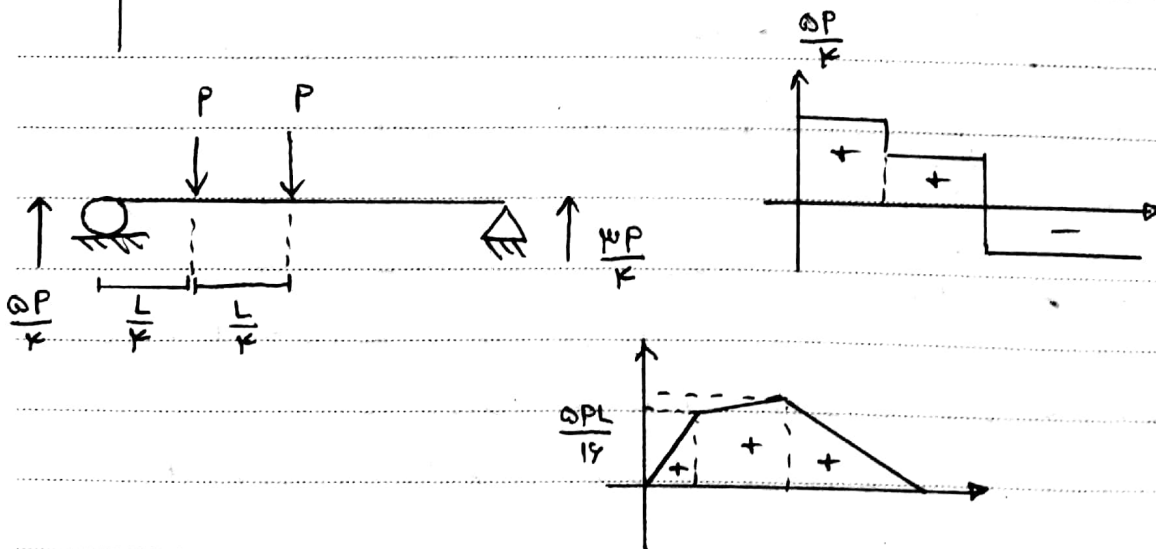
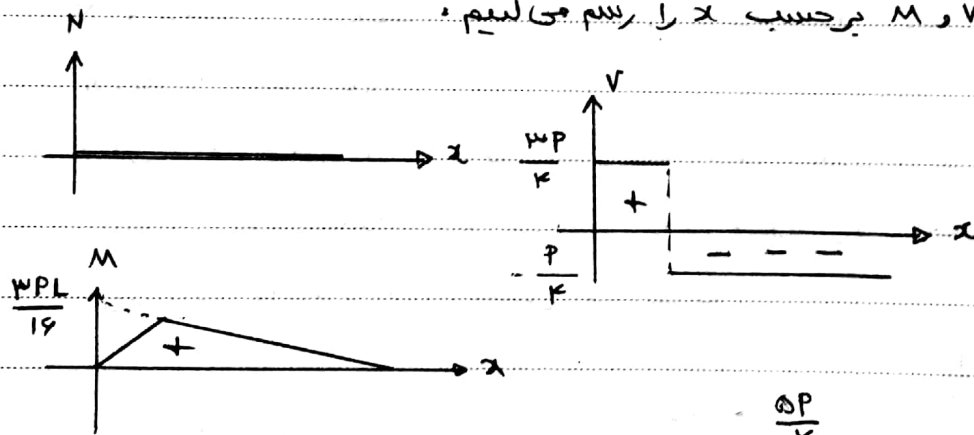
$$N = 0 \quad V = \frac{4P}{f} - P = -\frac{P}{f} \quad \sum \bar{M} = 0 \rightarrow \frac{4P}{f}x - P(x - \frac{L}{f}) - M = 0$$

$$M = -\frac{P}{f}x + \frac{PL}{f} = \frac{P}{f}(L-x)$$

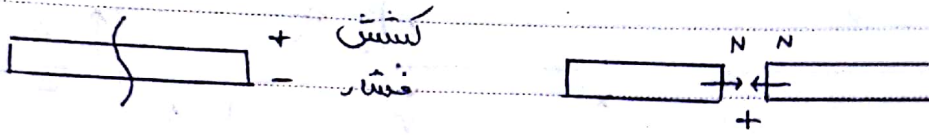
$$0 \leq x < \frac{L}{f} \rightarrow N = 0 \quad V = \frac{4P}{f} \quad M = \frac{4P}{f}x$$

$$\frac{L}{f} < x \leq L \rightarrow N = 0 \quad V = -\frac{P}{f} \quad M = \frac{P}{f}(L-x)$$

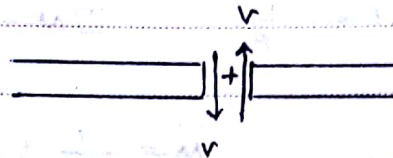
حال نمودارهای N و V و M بر حسب x را رسم می‌کنیم.

قرار داد جهت برای نیروهای محوری، برشی و معان خمشی

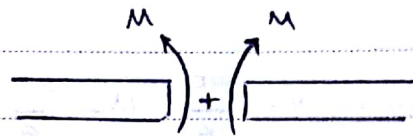

کشش و نسبت به جسم
ساعتگرد +

کشش و نسبت به جسم
پادساعتگرد -

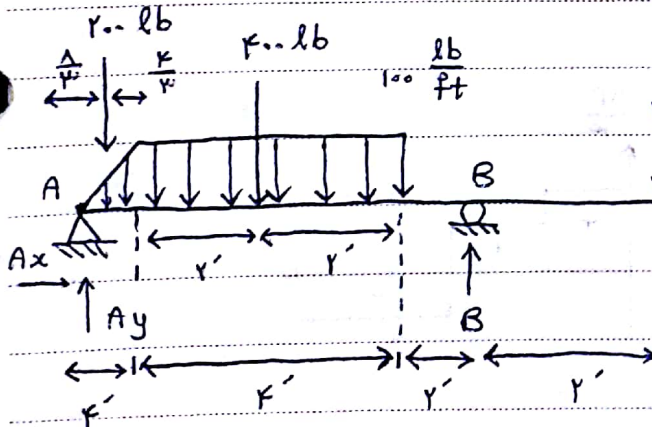
خمش به چال +
خمش به پابین -

روش تعیین عکس العمل های داخلی در تیر

تئوری، ماعدتا می بایست در محل مورد نظر تیر را برش داده و نیروهای محوری N، برشی V و خمشی M را در محل برش اعمال نمود. سپس با قوانین تعادل آن ها را تعیین نمود.

عملی: در عمل تیر را برش نمی دهیم و یک سمک را نله می داریم و هر آنچه نیرو و کشش و روی سمک دیگر می باشد را به محل برش انتقال می دهیم و با رعایت قرار داد N، V و M را تعیین می نمایم.

مثال: مطلوب است رسم

دیالگرام نیروهای محوری، برشی و خمشی

$$\sum F_x = 0 \rightarrow A_x = 200 \text{ lb}$$

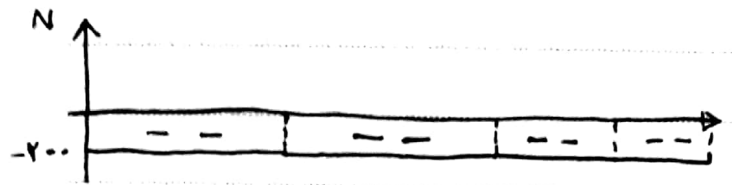
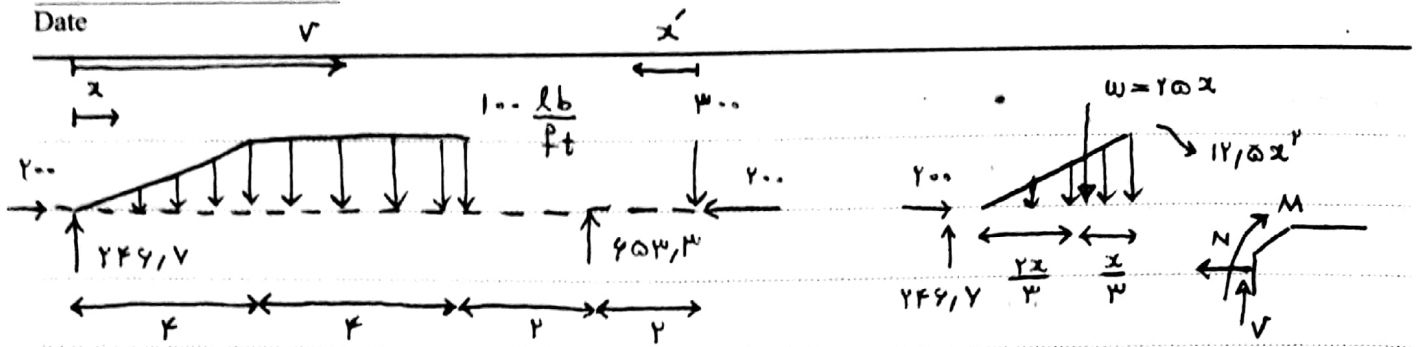
$$\sum M_A = 0 \rightarrow 200 \left(\frac{1}{3}\right) + 400(2) - B(12) - 300(12) = 0$$

$$\rightarrow B = \frac{190}{3} + 240 + 360 = 953,3 \text{ lb}$$

$$\sum F_y = 0 \rightarrow A_y - 200 - 400 + 953,3 - 300 = 0 \rightarrow A_y = 246,7 \text{ lb}$$

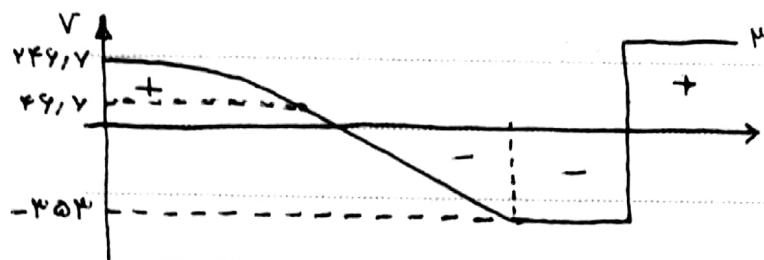
Subject

Date

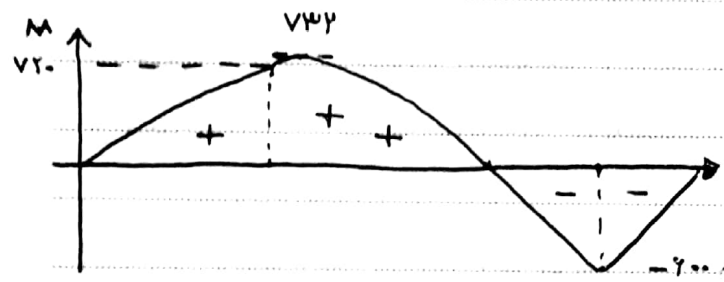

$$0 \leq x' < 3 : V = 249.7 - 121.5x'$$

$$N = -200$$

$$M = 249.7x' - \frac{121.5}{2}x'^2$$

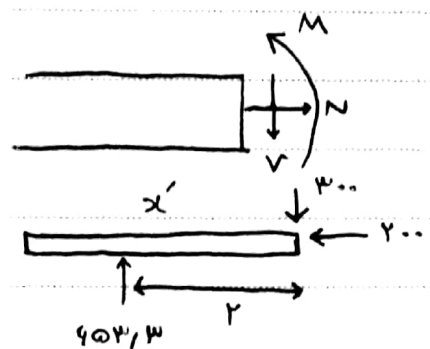

$$3 \leq x \leq l$$

$$V = 249.7 - 200 - 100(x-3)$$

$$N = -200$$

$$M = 249.7x - 200(x - \frac{l}{2}) - 100 \frac{(x-3)^2}{2}$$

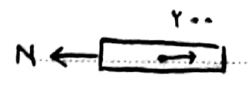

$$3 < x' < l \quad N = -200$$

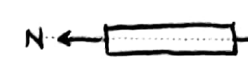
$$V = 300 - 453.3 = -153.3$$

$$M = -300x' + 453.3(x' - 3)$$

نمی شود به جای بارهای گسترده بار متمرکز معادل خود را قرار داد و دیاگرام ها را رسم نمود. نحوه ی اعمال نیروهای داخلی، درون تیر مانند بالا باید محاسبه شود.

این دو از نظر تعادل

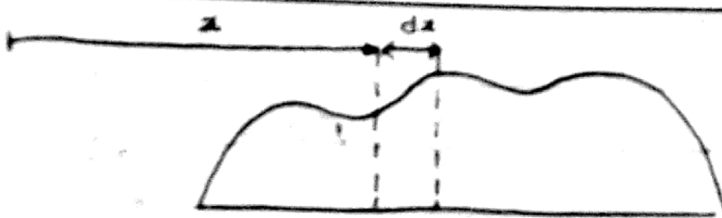

یکسان اند اما از لحاظ

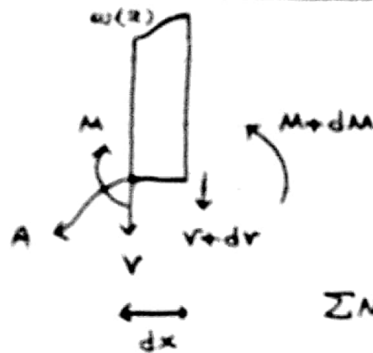
نیروهای محوری و خمشی و

PAPCO

برشی متفاوت هستند.

$$V(x+dx) = V(x) + \underbrace{\frac{\partial V}{\partial x} dx}_{dV}$$

$$\sum F_y = 0 \rightarrow V - w dx - (V + dV) = 0$$

$$\rightarrow w = -\frac{dV}{dx}$$

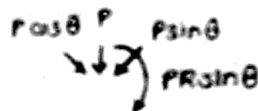
$$\sum M = 0 \rightarrow M + (w dx) \frac{dx}{2} + (V + dV) dx - (M + dM) = 0$$

$$\rightarrow V dx = dM \rightarrow \frac{dM}{dx} = V$$

$$w = -\frac{d}{dx} \left(\frac{dM}{dx} \right) = -\frac{d^2 M}{dx^2}$$

بار متمرکز باعث ایجاد شیب‌کنشی در نمودار V

و همان متمرکز باعث ایجاد شیب‌کنشی در نمودار M می‌باشد.

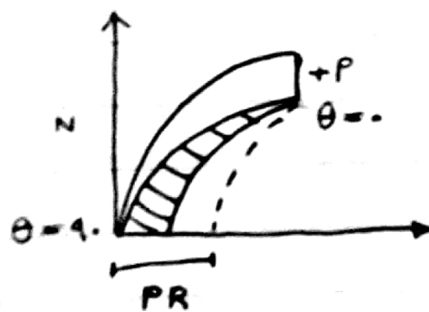

$$N = -P \sin \theta$$

$$V = P \cos \theta$$

$$M = -PR \sin \theta$$

مثال

مقدار

کابل‌ها

- چند مثال

تحت بار متمرکز
تغییر در تصویر افقی
تغییر در واحد طول

کابل‌ها

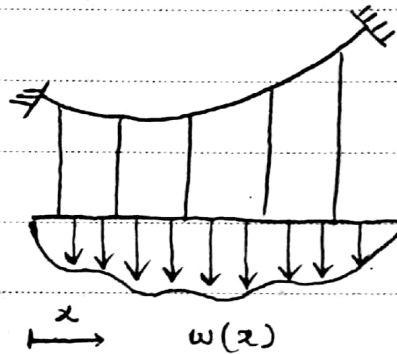
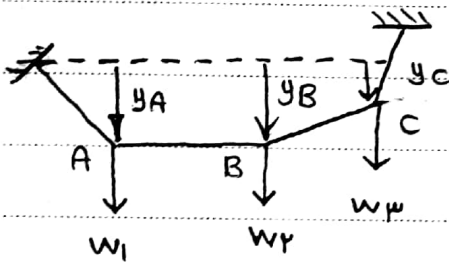
کابل و چتر عضوی که فقط بتواند کشش را تحمل نماید، کابل نام دارد.

* فشار - خمش - پیچش را نمی تواند تحمل کند.

مثال: - انواع سیم بکسل ها - سازه مقاله ها

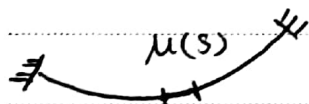
- کاغذ در صنعت چاپ - پارچه در نساجی - سازه در الکترو موتور ها

تحلیل کابل ها: (۱) شکل کابل (۲) تعیین نیرو در کابل

کابل تحت بار متمرکز

گسترده بر واحد طول تصویر افقی

تحلیل کابل تحت بار متمرکز:

تحت وزن
بار گسترده بر واحد
طول

چون از وزن کابل صرف نظر می گردد هر بخش کابل

عملا به صورت یک میله در حالت کشش در خواهد آمد

و می توان به سادگی تحلیل را انجام داد. توجه داریم که

در نقاط اعمال بار، کابل مشابه یک مفصل عمل می کند و در تحلیل آن

این نکته استفاده خواهد شد.

* اگر تکیه بدهای وارده در راستای قائم باشند از تعادل یک بخش کابل

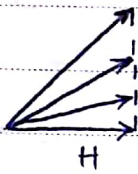
می توان نتیجه گرفت که مولف افقی نیرو در کل طول کابل ثابت است.

بنابراین هر جا شیب کابل بیشتر باشد مقدار کشش کابل بیشتر خواهد

بود و عملا چون اغلب موارد بیشترین شیب در تکیه گاه است معمولا

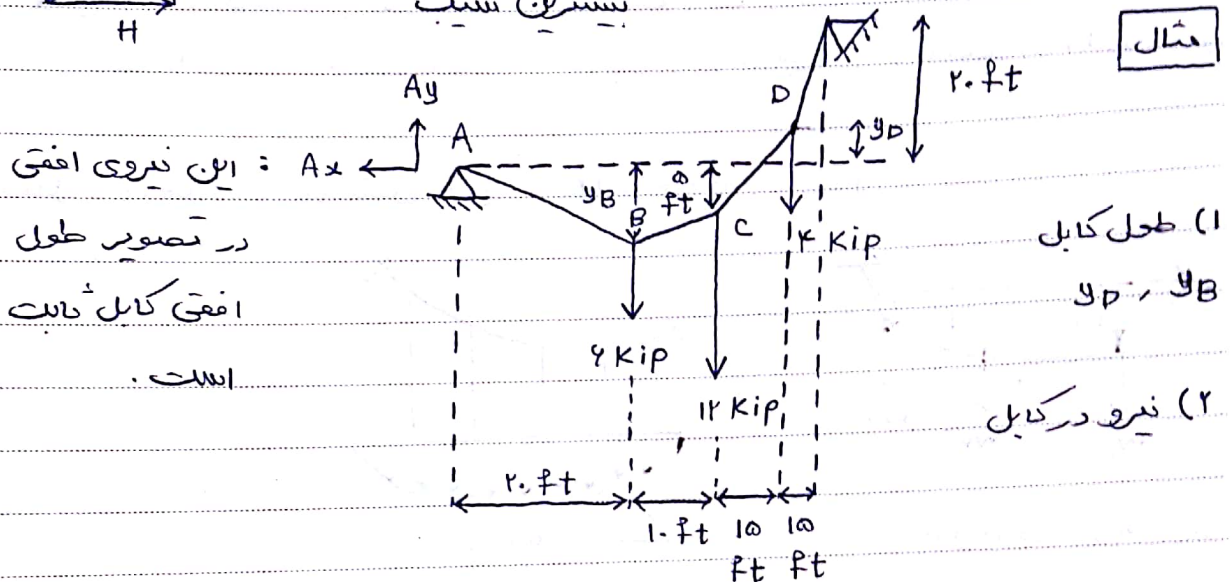
کشش ماکزیمم در آن جا خواهد بود.

Kip · 10³ lb f

بیشترین کشش کابل در :
بیشترین شیب

مثال

مقطع AB : $\sum \vec{M}_B = 0 \rightarrow Ax(y_B) = Ay(20) \rightarrow (1)$

E نقطه حول نقطه E : $\sum \vec{M}_E = 0 \rightarrow Ax(20) + Ay(20) - 4(20) - 12(30) - 4(10) = 0 \rightarrow (2)$

مقطع ABC : $\sum \vec{M}_C = 0 \rightarrow -Ax(10) + Ay(20) - 4(10) = 0 \rightarrow (3)$

مقطع ABCD : $\sum \vec{M}_D = 0 \rightarrow Ax(y_D) + Ay(20) - 4(20) - 12(10) = 0 \rightarrow (4)$

(3), (2) $\rightarrow 20Ax + 40Ay = 440 \rightarrow 20Ay = 440 - 20Ax \rightarrow Ay = 22 - Ax$
 $-10Ax + 20Ay = 40 \rightarrow -10Ax + 20(22 - Ax) = 40$
 $-10Ax + 440 - 20Ax = 40 \rightarrow -30Ax = -400 \rightarrow Ax = 13.33$
 $Ay = 22 - 13.33 = 8.67$

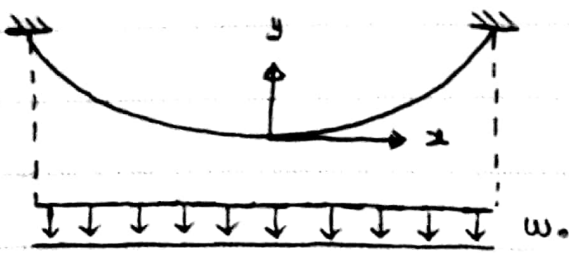
(1) $\rightarrow 13.33 y_B = 8.67 \times 20 \rightarrow y_B = \frac{8.67 \times 20}{13.33} = 12.8$ ft

(4) $\rightarrow 13.33 (y_D) = 100 + 110 - 40 - 120 = 50 \rightarrow y_D = \frac{50}{13.33} = 3.75$ ft

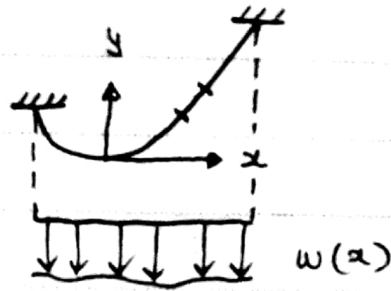
$\theta_{DE} = \tan^{-1} \left(\frac{20 - y_D}{10} \right) = \tan^{-1} \left(\frac{20 - 3.75}{10} \right) = 43.4^\circ$ در DE بیشترین شیب

$T_{max} = \frac{Ax}{\cos \theta_{DE}} = \frac{13.33}{\cos 43.4} = 18.8$ Kips

کابل تحت بار گسترده بر واحد طول افقی

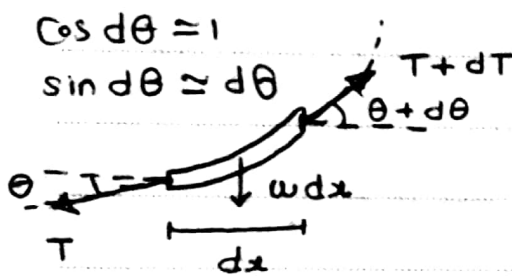

متعارف

نامتعارف

- عدد دستبلاه مختصات را در محل حداکثر آوین (شیب صفر) تراز می دهیم
- در ضمن، یافته های عملی بخش قبل همچنان معتبر هستند:
- (۱) مولفه افقی نیرو در کل کابل ثابت است.
- (۲) حداکثر کشش کابل در محل حداکثر شیب رخ می دهد.

$$\cos d\theta \approx 1$$

$$\sin d\theta \approx d\theta$$

$$T(x+dx) = T(x) + \underbrace{\frac{\partial T}{\partial x} dx}_{dT}$$

$$\sum F_x = 0 \rightarrow T \cos \theta = (T + dT) \cos(\theta + d\theta)$$

$$\rightarrow T \cos \theta = T \cos \theta + dT \cos \theta$$

$$-T \sin \theta d\theta - \underbrace{dT \sin \theta}_{0} d\theta \rightarrow d(T \cos \theta) = 0$$

$$\rightarrow T \cos \theta = T_0 \rightarrow T_0 \text{ یک عدد}$$

$$\sum F_y = 0 \rightarrow (T + dT) \sin(\theta + d\theta) - T \sin \theta - w dx = 0$$

ثابت در طول کابل

$$-T \sin \theta - w dx = 0 \rightarrow \underbrace{\sin \theta \cos d\theta}_1 + \cos \theta \underbrace{\sin d\theta}_{d\theta} + \underbrace{dT \cos \theta}_{0} d\theta$$

$$\rightarrow T \sin \theta + dT \sin \theta + T \cos \theta d\theta + \underbrace{dT \cos \theta}_{0} d\theta$$

$$-T \sin \theta - w dx = 0$$

$$\rightarrow d(T \sin \theta) = w dx$$

$$d(T \cos \theta) = 0 \rightarrow T \cos \theta = T_0 \rightarrow T = \frac{T_0}{\cos \theta}$$

$$d(T \sin \theta) = w dx$$

$$d\left(T_0 \frac{\sin \theta}{\cos \theta}\right) = w dx \rightarrow T_0 d(\tan \theta) = w dx$$

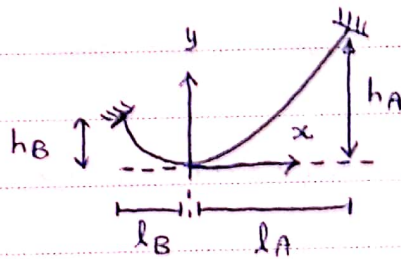
برای حالت بار گسترده بر واحد طول
افقی ثابت کابل شکل یک سهمی را
خواهد داد.

$$T_0 \frac{dy'}{dx} = w \rightarrow y'' = \frac{w(x)}{T_0}$$

$$y'' = \frac{w}{T_0} \quad \text{اگر } w(x) = w \text{ و ثابت باشد:}$$

$$y' = \frac{w}{T_0} x + C_1 \quad x=0 \rightarrow y'=0 \rightarrow C_1=0 \quad y = \frac{w}{2T_0} x^2 + C_2 \quad x=0, y=0 \rightarrow C_2=0$$

$$y = \frac{w}{2T_0} x^2 \quad \text{کابل سهمی}$$

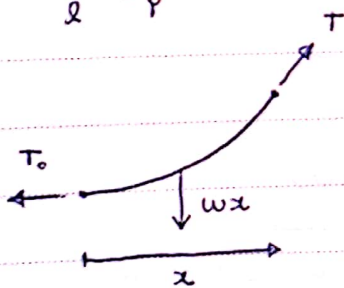

$$x = l_A \quad y = h_A$$

$$\rightarrow h_A = \frac{w}{2T_0} l_A^2$$

$$\rightarrow T_0 = \frac{w l_A^2}{2 h_A}$$

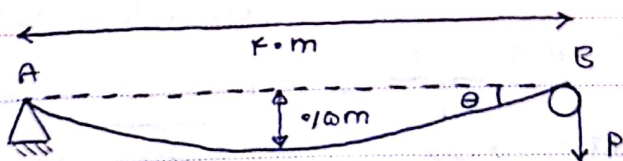
$$\frac{h}{l} < \frac{1}{2}$$

$$T = \sqrt{T_0^2 + w^2 x^2} \quad S = \int_0^{l_A} \sqrt{1 + y'^2} dx + \int_0^{l_B} \sqrt{1 + y'^2} dx$$

$$= \int_0^{l_A} \sqrt{1 + \left(\frac{wx}{T_0}\right)^2} dx + \int_0^{l_B} \sqrt{1 + \left(\frac{wx}{T_0}\right)^2} dx$$

$$(1+x)^n = 1 + nx + \frac{n(n-1)}{2} x^2 + \dots \rightarrow S_A = \int_0^{l_A} \left(1 + \frac{w^2 x^2}{2T_0^2} - \frac{w^4 x^4}{8T_0^4} + \dots\right) dx$$

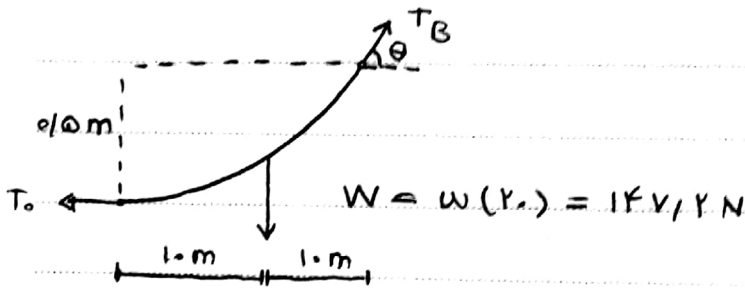

$$\text{وزن کابل} = 750 \cdot \frac{g}{m}$$

با تقریب فرض می‌کنیم بار گسترده بر واحد
تصویبی افقی برابر وزن باشد چون میزان آویختگی اندک است.

$$w = \frac{750}{1000} \times 9.81 = 7.36 \text{ N/m}$$

$$P = T_B$$

$$\sum M_B = 0 \rightarrow W(1.0) = T_0(0.10)$$

$$\rightarrow T_0 = 2 \cdot W = 290.24 \text{ N}$$

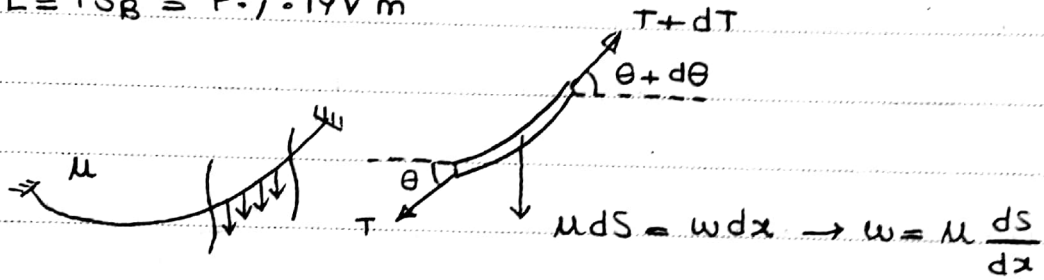
$$T = \sqrt{T_0^2 + W^2 x^2}$$

$$= \sqrt{290.24^2 + (145.12 \times 2.0)^2} = 290.24 \text{ N}$$

$$\tan \theta = \frac{W}{T_0} = \frac{145.12}{290.24} \rightarrow \theta = 27.9^\circ$$

$$S_B = \int_0^{2.0} \sqrt{1 + \left(\frac{145.12 x}{290.24}\right)^2} dx = 2.0 \left[1 + \frac{1}{2} \left(\frac{0.10}{2.0}\right)^2 + \dots \right] \approx 2.0101 \text{ m}$$

$$L = 2S_B = 4.0202 \text{ m}$$

$$y' = \frac{w}{T_0} = \frac{\mu}{T_0} \frac{ds}{dx} \quad ds = \sqrt{1 + y'^2} dx \rightarrow y'' = \frac{\mu}{T_0} \sqrt{1 + y'^2}$$

بشأن μ ثابت باشه : $y' = p \rightarrow \frac{dp}{dx} = \frac{\mu}{T_0} \sqrt{1 + p^2} \rightarrow \int \frac{dp}{\sqrt{1 + p^2}} = \int \frac{\mu}{T_0} dx$

$$\rightarrow \ln(p + \sqrt{1 + p^2}) = \frac{\mu}{T_0} x + C_1 \quad x=0 \rightarrow p = y' = 0 \rightarrow C_1 = 0$$

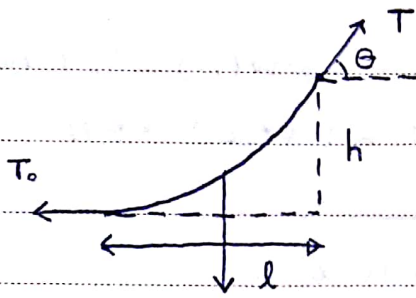
$$\rightarrow p + \sqrt{1 + p^2} = e^{\frac{\mu x}{T_0}} \rightarrow 1 + p^2 = \left(e^{\frac{\mu x}{T_0}} - p\right)^2$$

$$\rightarrow 1 = e^{\frac{2\mu x}{T_0}} - 2pe^{\frac{\mu x}{T_0}} \rightarrow e^{-\frac{\mu x}{T_0}} = e^{\frac{\mu x}{T_0}} - 2p$$

$$\rightarrow p = \sinh\left(\frac{\mu x}{T_0}\right) = \frac{dy}{dx} \rightarrow y = \frac{T_0}{\mu} \cosh\left(\frac{\mu x}{T_0}\right) + C_2$$

PAPCO

$$x=0 \rightarrow y=0 \rightarrow C_2 = -\frac{T_0}{\mu} \rightarrow y = \frac{T_0}{\mu} \left(\cosh\left(\frac{\mu x}{T_0}\right) - 1\right)$$

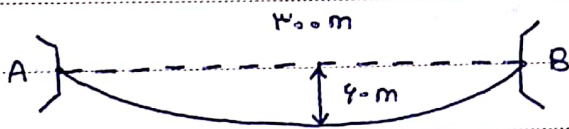
$$y' = \tan \theta = \frac{\mu s}{T_0} = \sinh \frac{\mu x}{T_0}$$

$$s = \frac{T_0}{\mu} \sinh \left(\frac{\mu l}{T_0} \right)$$

$$T^2 = T_0^2 + \mu^2 s^2 = T_0^2 + T_0^2 \sinh^2 \left(\frac{\mu x}{T_0} \right)$$

$$= T_0^2 \left[1 + \sinh^2 \left(\frac{\mu x}{T_0} \right) \right] = T_0^2 \cosh^2 \left(\frac{\mu x}{T_0} \right) \rightarrow T = T_0 \cosh \frac{\mu x}{T_0} = \mu y + T_0$$

$$T = T_0 + \mu y$$

مثال: زنجیر $12 \frac{\text{kg}}{\text{m}}$

طول کابل کشش max کشش در وسط کابل: T_0

$$\mu = 12 \times 9.81 = 117.7 \frac{\text{N}}{\text{m}} \quad x = 150 \quad y = 4 \quad y_0 = \frac{T_0}{117.7} \left[\cosh \left(\frac{117.7 \times 150}{T_0} \right) - 1 \right]$$

$$\frac{y_0}{T_0} = \cosh \left(\frac{17655}{T_0} \right) - 1 \rightarrow T_0 = 23200 \text{ N}$$

$$T = T_0 + \mu y = 23200 + 117.7(4) = 30200$$

$$\frac{\mu s}{T_0} = \sinh \left(\frac{\mu x}{T_0} \right)$$

$$s_B = \frac{T_0}{\mu} \sinh \left(\frac{\mu l_B}{T_0} \right) = 145 \text{ m} \quad L = 2s_B = 290 \text{ m}$$

$$y'' = \frac{\omega}{T_0} \quad y' = \sinh \left(\frac{\mu x}{T_0} \right)$$

فصل ۶ - اصطفاک

مقدمه - دلیل ایجاد اصطفاک و انواع آن

کاربرد های اصطفاک: گوه - پیچ و مهره - تسمه ها - یاتاقان های

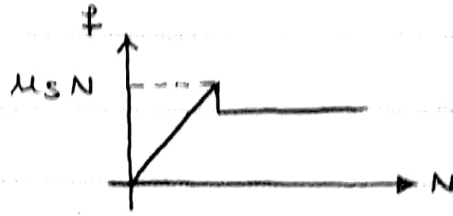
خشک - کلاچ و فرمز - اصطفاک غلشی

* مقدار f از روی تعادل به دست می آید.

گام اول، فرض می کنیم که جسم ساکن می ماند. پس تعادل دارد. در نتیجه با استفاده از معادلات تعادل f محاسبه می شود.

if $f \leq \mu_s N \rightarrow \checkmark$

if not : $f = \mu_k N$

* ضریب اصطکاک به جنس دو سطح، صافی و یا زبری سطح بستگی دارد.

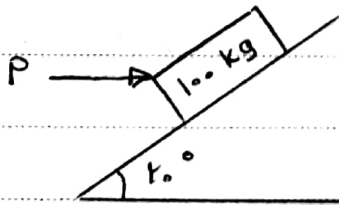

مخروط اصطکاک $\tan \phi = \mu$

مثال 2: روی سطح شیب دار در چه زاویه ای جسم در آستانه حرکت قرار می گیرد؟

$mg \cos \theta = N$

$mg \sin \theta = f = \mu N \rightarrow \frac{\mu N}{N} = \frac{mg \sin \theta}{mg \cos \theta} \rightarrow \mu = \tan \theta$

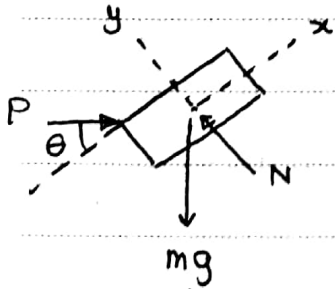

مثال: $\mu_k = 0.17$ $\mu_s = 0.2$

الف) $P = 500 \text{ KN}$ ب) $P = 100 \text{ KN}$

در هر دو حالت نیروی اصطکاک را محاسبه کنید.

$\tan \phi = 0.2 \rightarrow \phi = 11.5^\circ$

$\sum F_x = 0 \rightarrow f - mg \sin \theta + P \cos \theta = 0$

$\sum F_y = 0 \rightarrow N - mg \cos \theta - P \sin \theta = 0$

الف) $f = 981 \sin 20^\circ - 500 \cos 20^\circ = -134.3 \text{ N}$

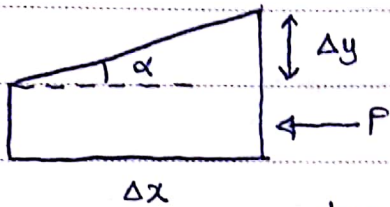
$N = 981 \cos 20^\circ + 500 \sin 20^\circ = 1094 \text{ N}$ $f_{max} = \mu_s N = 0.2 \times 1094 = 219 \text{ N}$

$$-) f = 981 \sin 2^\circ - 100 \cos 2^\circ = 242 \text{ N}$$

$$N = 981 \cos 2^\circ + 100 \sin 2^\circ = 989 \text{ N}$$

$$f_{\max} = \mu_s N = 0.17 \times 989 = 168.13 \text{ N} \quad x \rightarrow f = \mu_k N$$

$$= 0.17 \times 989 = 168.13 \text{ N}$$

نظریات دقیق به همراه کاهش **لوه:**

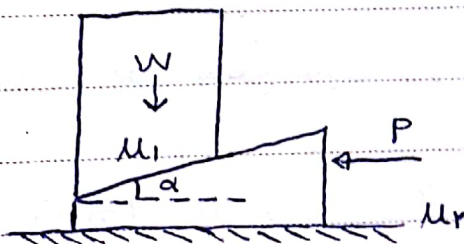
نیروی مورد نیاز

$$\tan \alpha = \frac{\Delta y}{\Delta x} \rightarrow \Delta y = \Delta x \cdot \tan \alpha$$

مثلاً ۱/۱۰

$$W_{in} = P \Delta x \quad W_{out} = W \cdot \Delta y \quad \eta \approx 100\% \rightarrow P \Delta x \approx W \Delta y$$

$$\rightarrow P = W \frac{\Delta y}{\Delta x} = W \tan \alpha$$

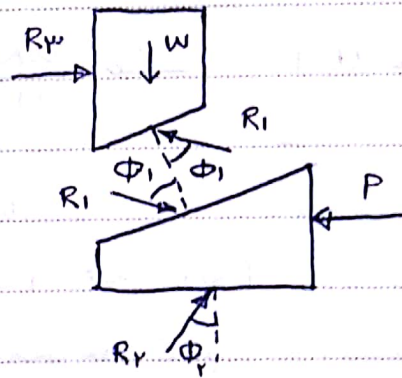

* نیروی مورد نیاز برای حرکت لوه را بیابید.

آستانه حرکت

$$\tan \phi_1 = \mu_1$$

$$\tan \phi_2 = \mu_2$$

$$N = R_1 \cos \phi$$

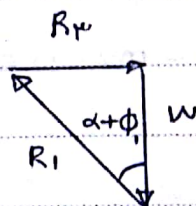
$$f_1 = R_1 \sin \phi = R_1 \cos \phi \frac{\sin \phi}{\cos \phi}$$

$$= N \mu$$

P و نیروی مورد نیاز هنگام بالا بردن جسم

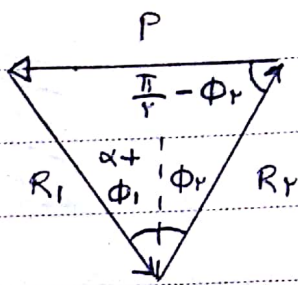
$$W, \mu_1, \mu_2, \alpha \text{ معلوم} \rightarrow P = ? \text{ مجهول}$$

چند ضلعی نیرویی
قطعه

$$\cos(\alpha + \phi_1) = \frac{W}{R_1} \rightarrow R_1 = \frac{W}{\cos(\alpha + \phi_1)}$$

چند ضلعی نیرویی گوه

$$\frac{R_1}{\sin(\frac{\pi}{2} - \phi_r)} = \frac{P}{\sin(\alpha + \phi_1 + \phi_r)}$$

$$\rightarrow P = \frac{\sin(\alpha + \phi_1 + \phi_r)}{\cos \phi_r \cdot \cos(\alpha + \phi_1)} W$$

$\tan \phi_r = \mu_r = 0 \rightarrow \phi_r = 0$

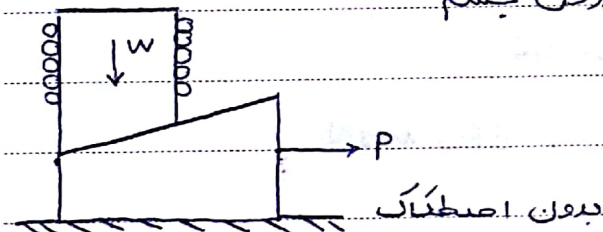
در حالت خاص $\mu_r = 0$

$P = \tan(\alpha + \phi) W$

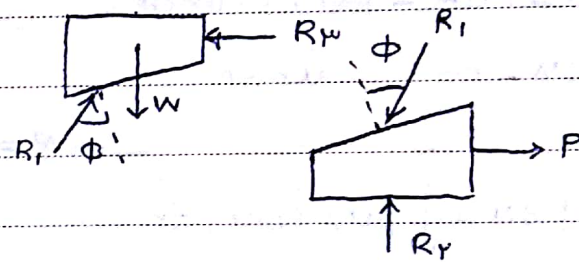
$\mu = 0.12 \rightarrow \phi = 11.3^\circ$ $\tan \alpha = 0.05 \rightarrow \alpha = 2.86^\circ$

$\rightarrow \tan(\alpha + \phi) = 0.125 \rightarrow P = \frac{W}{8}$

* مطلوب است محاسبه نیرو هنگام پایین آوردن جسم

بدون اصطکاک

با نوشتن تعادل $P = \tan(\phi - \alpha) W$

ترسیمی نیروها

حالت (1) $\phi - \alpha > 0$: برای بیرون کشیدن گوه با بیست نیرو

اجال نمود $\alpha < \phi$: گوه حالت خود قفل دارد.

حالت (2) $\phi - \alpha = 0$: $P = 0$: گوه خود در حال بیرون آمدن است.

بدون نیاز به نیرو

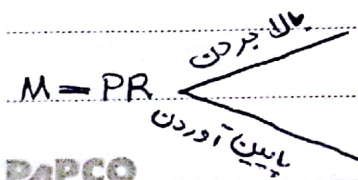
حالت (3) $\phi - \alpha < 0$: $P < 0$: یعنی گوه در حال چرت کشیدن به بیرون است

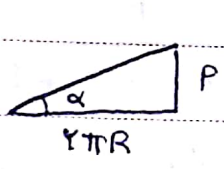
و نیاز به نیرویی به سمت راست هست تا آن را در حال تعادل نگه داریم.

$P_L = W \tan(\phi + \alpha)$ $P_D = W \tan(\phi - \alpha)$

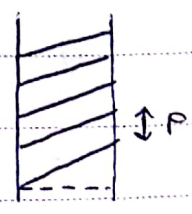
$M = P_L \cdot R = PR \tan(\alpha + \phi)$ گشتاور بستن پیچ

$M = P_D \cdot R = -WR \tan(\alpha - \phi)$ گشتاور باز کردن پیچ

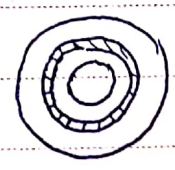
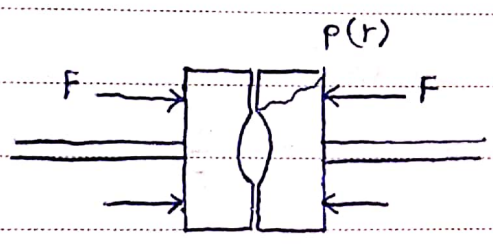

$$\tan \alpha = \frac{P}{2\pi R}$$

M منفی مانند حالتی است که پیچ را وقتی می بینیم ، با ول کردن آن پیچ باز می شود. در صورتی رخ می دهد که α زیاد باشند.

α کوچک ← پیچ فنده ریز

کنایه اصطلاحی :

شعاع دایره کوچک R_i
شعاع دایره بزرگ R_o

$$dN = P dA = p(r) (2\pi r dr) \quad df = \mu dN$$

$$dM = r df = \mu r dN$$

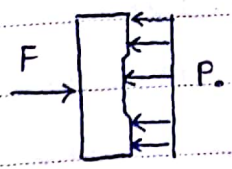
$$M = \int_{R_i}^{R_o} dM = \int_{R_i}^{R_o} \mu p(r) (2\pi r^2) dr$$

$$F = \int dN = \int_{R_i}^{R_o} p(r) (2\pi r) dr$$

هدف : محاسبه حداکثر تنش و مقابله انتقال

مناسب برای رینگ های نو ↑

نحوه توزیع فشار روی سطح : ① فرض توزیع یکنواخت فشار $p(r) = P_o$

$$F = \int_{R_i}^{R_o} P_o 2\pi r dr = \pi P_o (R_o^2 - R_i^2) \rightarrow P_o = \frac{F}{\pi (R_o^2 - R_i^2)}$$

حداکثر تنش و مقابله انتقال

$$M = \int_{R_i}^{R_o} \mu P_o 2\pi r^2 dr = \frac{\mu}{3} \pi P_o (R_o^3 - R_i^3)$$

$$= \frac{\mu}{3} MF \frac{R_o^3 - R_i^3}{R_o^2 - R_i^2} = \mu F R_{avg}$$

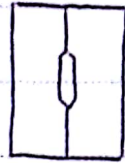
$$R_{avg} = \frac{\mu}{3} \frac{R_o^3 - R_i^3}{R_o^2 - R_i^2}$$

در حالت خاص : $R_i = 0$, $R_o = R$ $P_o = \frac{F}{\pi R^2}$ $M = \frac{2}{3} \mu F R$

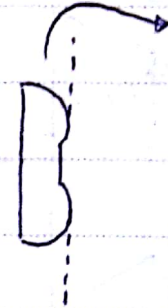
$\rightarrow R_{avg} = \frac{2}{3} R$

نرخ سایش : $\delta \propto PV \rightarrow \delta = \alpha PV$

بررسی صحت فرض :
مستطاب ثابت

با اغراق

تعمیر ندارد و ساینده نمی شود. در عمل باید سایش یکنواخت باشد پس حاصل ضرب PV

رینگ نو - سطوح کاملا تحت

باید برای همه جا یکسان

باشند و چون $v = R \omega$ $P = \frac{K}{r}$ متناسب با $\frac{1}{r}$

$$F = \int_{R_i}^{R_o} \frac{K}{r} (2\pi r dr) = \int_{R_i}^{R_o} 2\pi K dr$$

(۲) فرض سایش یکنواخت

$$= 2\pi K (R_o - R_i) \rightarrow K = \frac{F}{2\pi (R_o - R_i)} \rightarrow P = \frac{F}{2\pi (R_o - R_i) r}$$

$$M = \int_{R_i}^{R_o} \mu \frac{K}{r} 2\pi r^2 dr = \mu K \pi (R_o^2 - R_i^2) = \frac{1}{2} \mu F \frac{R_o^2 - R_i^2}{R_o - R_i} = \frac{1}{2} \mu F (R_o + R_i)$$

$= \mu F R_{avg}$ $R_{avg} = \frac{1}{2} (R_o + R_i)$ if: $R_i = 0 \rightarrow R_{avg} = \frac{1}{2} R_o$

درصد کاهش گشتاور در حالت رینگ نوپز

$$= \frac{\frac{1}{3} - \frac{1}{2}}{\frac{1}{2}} = \frac{1}{3} = 25\%$$

$R_i = K R_o$: M مستطاب ثابت

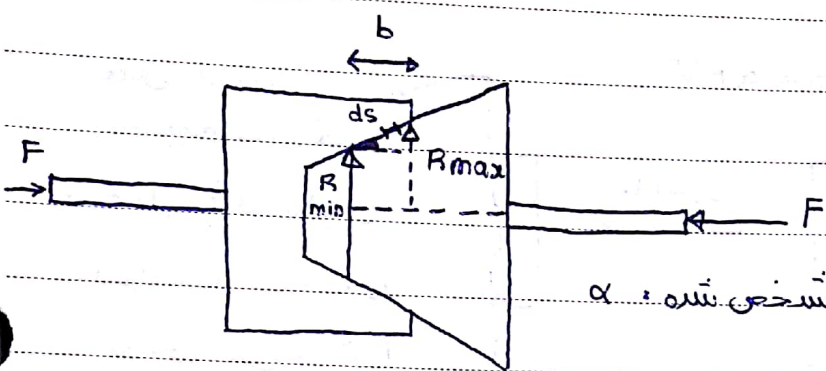
$$= \frac{1}{2} \mu F \frac{R_o^3 - (K R_o)^3}{R_o^2 - (K R_o)^2} = \frac{1}{2} \mu F R_o \frac{1 - K^3}{1 - K^2}$$

M سایش ثابت

$$= \frac{1}{2} \mu F R_o (1 + K)$$

$$\frac{1-K^y}{1-K^x} = \frac{(1-K)(1+K+K^2)}{(1-K)(1+K)} = \frac{1+K+K^2}{1+K}$$

K	$\frac{1-K^y}{1-K^x}$	$\frac{1}{1+K}$
0.5	0.778	0.75
0.7	0.85	0.85
0.9	0.91	0.95

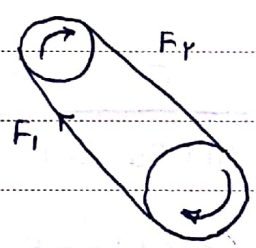
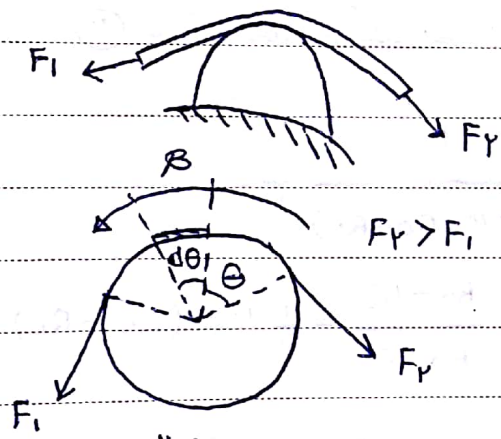
کلاچ با سطح مخروطی :

زاویه مشخص شده : α

μ موثر = $\frac{\mu}{\sin \alpha}$

$dA = r \pi r ds = r \pi r \frac{dr}{\sin \alpha}$
 $\rightarrow A = \int_{R_{min}}^{R_{max}} \frac{1}{\sin \alpha} r \pi r dr$

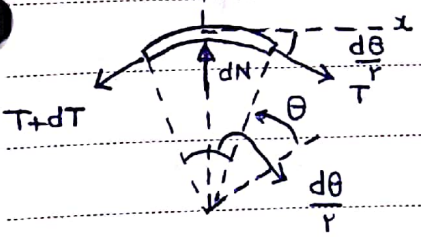
اصطلاح در تسمه ها :

F_r, F_i ای که تسمه روی قرقره نلغزه.

$\sum F_x = 0 \rightarrow T \cos \frac{d\theta}{2} + df = (T+dT) \cos \frac{d\theta}{2}$

$df = \mu dN$

$\sum F_y = 0 \rightarrow dN - T \sin \frac{d\theta}{2} - (T+dT) \sin \frac{d\theta}{2} = 0$

$T + df = T + dT \rightarrow dT = df$ $dN = T \frac{d\theta}{2} + (T+dT) \frac{d\theta}{2} \approx T d\theta$

$df = dT = \mu dN = \mu T d\theta$

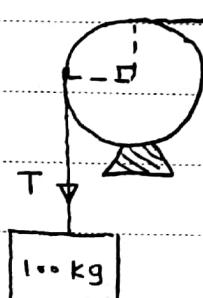
$\rightarrow \frac{dT}{T} = \mu d\theta \rightarrow \int_0^\beta \frac{dT}{T} = \int_0^\beta \mu d\theta \rightarrow \ln T \Big|_{F_i}^{F_r} = \mu \beta$

$\rightarrow \ln \frac{F_r}{F_i} = \mu \beta \rightarrow \frac{F_r}{F_i} = e^{\mu \beta}$ شرط لغزش

- نکات : (۱) β بر حسب رادیان است .
 (۲) β زاویه تماس است و اگر مثلاً طایفی چند دور حول یک درام بچرخد زاویه تماس چند برابر 2π است .
 (۳) شعاع و شکل درام مهم نیست .
 (۴) مقادیر حاصل از $e^{\mu\beta}$ می تواند خیلی خیلی زیاد باشد !!

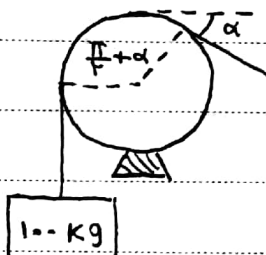
$\mu = 0.3$	β	:	π	2π	10π
	$e^{0.3\beta}$:	2.04	4.09	≈ 12000

مثال : مقادیر حداکثر و حداقل نیروی P برای تعادل را بیابید .

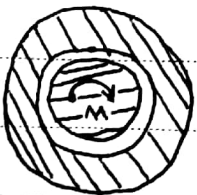

$T = 100 \cdot (9.81) = 981 \text{ N}$
 $P_{max} \div T = e^{0.3 \left(\frac{\pi}{2}\right)} \rightarrow P_{max} = 981 e^{0.3 \frac{\pi}{2}} = 981 (1.402) = 1374 \text{ N}$
 $\frac{T}{P_{min}} = e^{-0.3 \frac{\pi}{2}} \rightarrow P_{min} = \frac{981}{1.402} = 700 \text{ N}$

مثال ، α_{min} را بیابید .

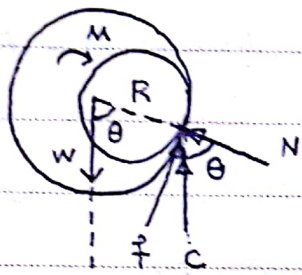

$\frac{981}{500} = e^{0.3\beta} \rightarrow 0.3\beta = \ln \frac{981}{500} = 0.674$
 $\rightarrow \beta = 2.25 \text{ rad}$
 $\beta = 2.25 \frac{180}{\pi} = 128.17^\circ = 90^\circ + \alpha \rightarrow \alpha = 38.17^\circ$

لشتاور مورد نیاز برای شروع دوران (لشتاور مورد نیاز برای غلبه بر اصطکاک کُلیه ناچی) را بیابید .

$\mu N \rightarrow P_{lost} = FV = \mu N V$

$$\theta = \phi = \tan^{-1} \mu$$

$$M_{start} = Wd = W \cdot R \sin \phi$$

$$\vec{C} = \vec{r} + \vec{N}$$

$$|\vec{C}| = |\vec{W}|$$

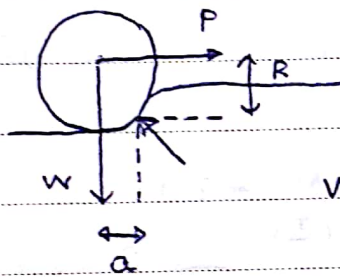
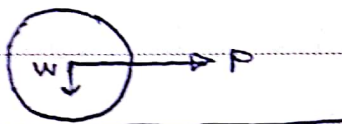
$$\phi \ll 1$$

$$\tan \phi \approx \sin \phi$$

$$M_{start} \approx WR \tan \phi$$

$$M_{start} = \mu WR$$

روغن داخل gap مانند ... با تانگن هیدرو دینامیکی یک گوه عمل می کند

اصطکاک غلشی:

$$Wa = PR \rightarrow P = \frac{a}{R} W = \mu V$$

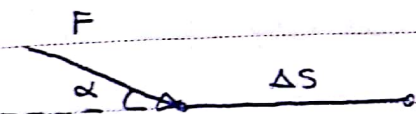
virtual work

فصل ۷ - کار مجازی

- مقدمه - کار یک نیرو - جابه جایی مجازی
- اصل کار مجازی برای ذره و جسم صلب
- انرژی پتانسیل - اصل کار مجازی برای سیستم های کشسان
- تعادل (پایدار، ناپایدار، خنثی)

روش کار مجازی یک روش ساده برای محاسبات تعادل است.

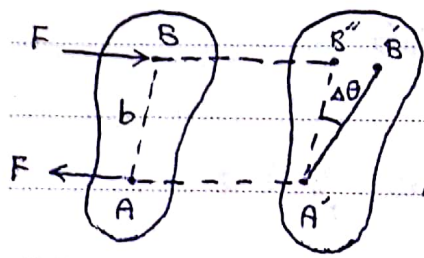
برای سیستم هایی که دارای تعدادی زیاد عضو و دارای امکان حرکت هستند این روش محاسبات را ساده می کند.

$$W = (F \cos \alpha) \Delta S = F (\Delta S \cos \alpha)$$

$$= \vec{F} \cdot d\vec{r}$$

کار یک نیرو

$$W = F(b\Delta\theta) = Fb \Delta\theta = M \Delta\theta$$

کار گشتاور

$$M = Fb$$

از AB تا $A'B''$ چون

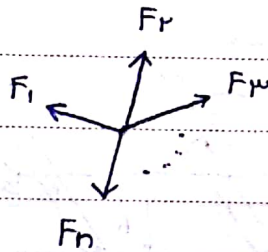
دوران نداریم کار گشتاور صفر است.

جابه جایی مجازی برای یک ذره:

جابه جایی کوچک و فرضی - فرض می کنیم حین جابه جایی مجازی همی ولی دلخواه نیروها ثابت باشند.

\vec{dr} جابه جایی مجازی
 $\vec{\delta r}$ جابه جایی

- سازگار با شرایط تکیه گاهی

$$\sum \vec{F} = \vec{F}_1 + \dots + \vec{F}_n = 0$$

کار مجازی روی ذره = مجموع کار مجازی کلیه نیروها

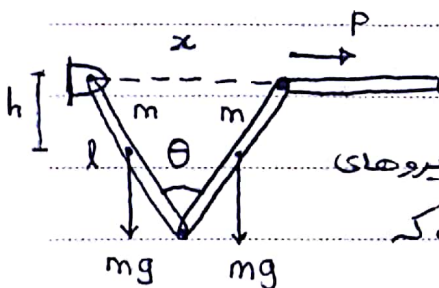
$$\delta W = \vec{F}_1 \cdot \vec{\delta r} + \dots + \vec{F}_n \cdot \vec{\delta r} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \dots + \vec{F}_n) \cdot \vec{\delta r}$$

* اصل کار مجازی روی یک ذره:

اگر کار مجازی روی یک ذره برای هر جابه جایی مجازی دلخواه برابر صفر باشد آن گاه جسم در حال تعادل است.

* اصل کار مجازی برای جسم صلب: اگر کار مجازی روی یک جسم صلب

برای هر جابه جایی مجازی دلخواه برابر صفر باشد آن گاه جسم در حال تعادل است.

مثال: زاویه تعادلی θ را بیابید

دیگرام آزاد نیروهای

فعال (نیروهایی که

کار انجام نمی دهند غیرفعال نامیده می شوند)

$$x = r l \sin \frac{\theta}{r} \rightarrow \delta x = r l \left(\frac{\delta \theta}{r} \right) \cos \frac{\theta}{r} = l \cos \frac{\theta}{r} \delta \theta$$

$$h = \frac{l}{r} \cos \frac{\theta}{r} \rightarrow \delta h = \frac{l}{r} \left(\frac{\delta \theta}{r} \right) (-\sin \frac{\theta}{r}) = -\frac{1}{r} l \sin \frac{\theta}{r} \delta \theta$$

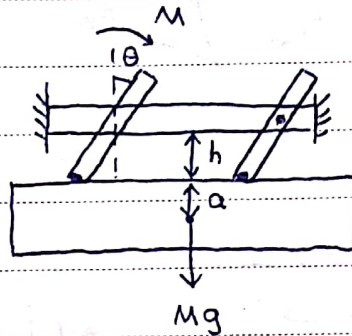
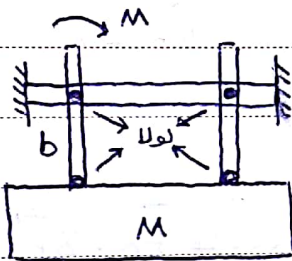
$$\delta W = P \delta x + r mg \delta h = 0 \quad \text{این جا فقط یک درجه آزادی θ داریم.}$$

$$\rightarrow P l \cos \frac{\theta}{r} \delta \theta - \frac{1}{r} l \sin \frac{\theta}{r} mg \delta \theta = 0$$

$$\rightarrow P \cos \frac{\theta}{r} - \frac{mg}{r} \sin \frac{\theta}{r} = 0 \rightarrow \tan \frac{\theta}{r} = \frac{rP}{mg}$$

$$P \rightarrow \infty : \theta \rightarrow \pi$$

$$P \rightarrow 0 : \theta \rightarrow 0$$

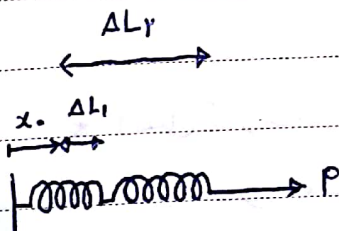

مثال ۲

$$\delta W = M \delta \theta + mg \delta h = 0 \rightarrow (M - m g b \sin \theta) \delta \theta = 0$$

$$h = a + b \cos \theta \quad \delta h = -b \sin \theta \delta \theta \rightarrow M = m g b \sin \theta$$

کشش آور وارد نشده

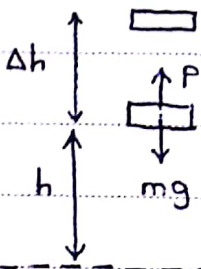

* اصل کار مجازی برای سیستم های کشش :

$$F = Kx \quad \Delta V_e = \int p dx = \int Kx dx = \frac{1}{r} K (\Delta L_2^r - \Delta L_1^r)$$

$$V_e = \frac{1}{r} K \Delta L^r \quad \Delta W_e = -\Delta V_e$$

$$V_e = \frac{1}{r} K x^r \quad x : \text{تغییر طول فنر}$$

$$\Delta W_g = P \Delta h = mg \Delta h$$

$$V_g = mg \Delta h$$

$$\Delta W_g = -\Delta V_g$$

$$\delta W_{ext} + \underbrace{\delta W_e}_{-\delta V_e} + \underbrace{\delta W_g}_{-\delta V_g} = 0 \rightarrow \delta W_{ext} - \delta(V_e + V_g) = 0$$

انرژی پتانسیل

کل سیستم

$$V = V_e + V_g \rightarrow \delta W_{ext} = \delta V : \text{اصل کار مجازی برای سیستم های کشسان}$$

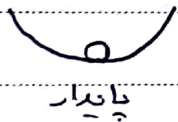
الزغیر از نیروی وزن و فنرها، نیروی دیگری به سیستم وارد نشود. آن گاه

$$\delta V = 0$$

توازن زمانی وجود دارد که انرژی پتانسیل حالت اکستریم خود را داشته باشد.

یک سیستم وقتی تعادل خود به خودی و طبیعی خود را پیدا می کند انرژی پتانسیل آن اکستریم است.

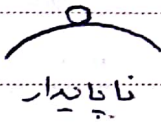
تعادل : پایدار - stable - ناپایدار - unstable - خنثی neutral

پایدار

$$\frac{dV}{dx} = 0$$

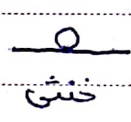
$$\frac{d^2V}{dx^2} > 0$$

ناپایدار

$$\frac{dV}{dx} = 0$$

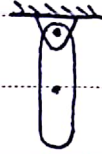
$$\frac{d^2V}{dx^2} < 0$$

خنثی

$$\frac{dV}{dx} = 0$$

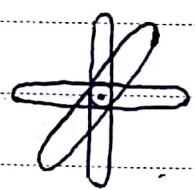
$$\frac{d^2V}{dx^2} = 0$$

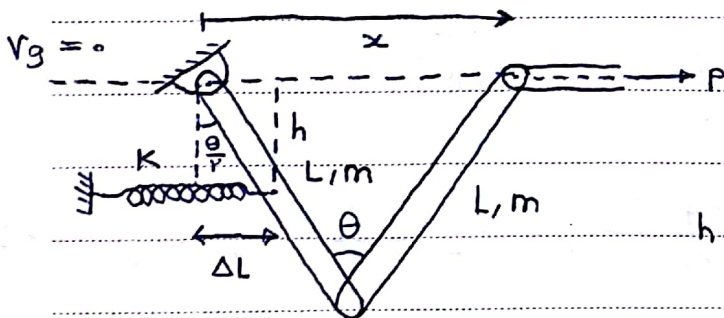
پایدار

ناپایدار

خنثی

$$\delta W_{ext} = \delta V$$

مثال :

$$x = 2L \sin \frac{\theta}{2}$$

$$h = \frac{L}{2} \cos \frac{\theta}{2}$$

$$\Delta L = \frac{L}{2} \sin \frac{\theta}{2}$$

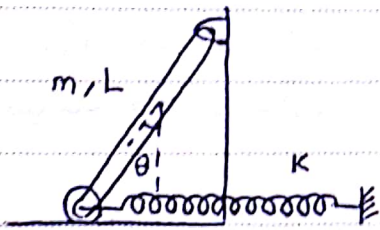
$$\delta W_{ext} = P \delta x = P \delta \left(2L \sin \frac{\theta}{2} \right) = PL \cos \frac{\theta}{2} \cdot \delta \theta$$

$$V = \frac{1}{\gamma} k \Delta L^{\gamma} + mg(-h) = \frac{1}{\gamma} k \left(\frac{L}{\gamma} \sin \frac{\theta}{\gamma} \right)^{\gamma} - mg \frac{L}{\gamma} \cos \frac{\theta}{\gamma}$$

$$\rightarrow \delta V = \frac{1}{\lambda} k L^{\gamma} (\sin \frac{\theta}{\gamma} \cos \frac{\theta}{\gamma}) \delta \theta + mg \frac{L}{\gamma} \sin \frac{\theta}{\gamma} \delta \theta$$

$$\delta W_{ext} = \delta V \rightarrow PL \cos \frac{\theta}{\gamma} \delta \theta = \left(\frac{1}{\lambda} k L^{\gamma} \sin \frac{\theta}{\gamma} \cos \frac{\theta}{\gamma} + \frac{mgL}{\gamma} \sin \frac{\theta}{\gamma} \right) \delta \theta$$

$$\rightarrow PL = \frac{1}{\lambda} k L^{\gamma} \sin \frac{\theta}{\gamma} + \frac{1}{\gamma} mgL \tan \frac{\theta}{\gamma}$$

$$\delta V = 0$$

$$V = mg \left(\frac{L}{\gamma} \cos \theta \right) + \frac{1}{\gamma} k (L \sin \theta)^{\gamma}$$

$$V_g = 0 \quad \frac{dV}{d\theta} = 0 \rightarrow -\frac{1}{\gamma} mgL \sin \theta + \frac{1}{\gamma} k L^{\gamma} (\sin^{\gamma} \theta) = 0$$

$$\rightarrow \sin \theta \left[\frac{-mgL}{\gamma} + k L^{\gamma} \cos \theta \right] = 0 \quad \sin \theta = 0 \rightarrow \theta = 0$$

$$-\frac{1}{\gamma} mgL + k L^{\gamma} \cos \theta = 0 \rightarrow \cos \theta = \frac{mg}{\gamma k L}$$

- همواره $\theta = 0$ یک وضعیت تعادلی است.

* $\theta = \cos^{-1} \frac{mg}{\gamma k L}$ - اگر $\frac{mg}{\gamma k L} < 1$ باشد نیز یک زاویه تعادل دیگر داریم

$$\frac{d^2 V}{d\theta^2} = -\frac{1}{\gamma} mgL \cos \theta + k L^{\gamma} \cos^{\gamma} \theta \Big|_{\theta=0} \quad \left(k > \frac{mg}{\gamma L} \right)$$

$$= -\frac{1}{\gamma} mgL + k L^{\gamma} \rightarrow k > \frac{mg}{\gamma L} : \text{تعادل پایدار}$$

$k < \frac{mg}{\gamma L}$: تعادل ناپایدار $k = \frac{mg}{\gamma L}$: تعادل خنثی

$$\frac{d^2 V}{d\theta^2} \Big|_{\theta=\theta^*} = -\frac{1}{\gamma} mgL \frac{mg}{\gamma k L} + k L^{\gamma} \left(\gamma \left(\frac{mg}{\gamma k L} \right)^{\gamma-1} - 1 \right) = -\frac{1}{\gamma} \frac{(mg)^{\gamma}}{k} + \frac{1}{\gamma} \frac{(mg)^{\gamma}}{k} - k L^{\gamma}$$

$$= \frac{1}{\gamma} \frac{(mg)^{\gamma}}{k} - k L^{\gamma} < 0 \rightarrow \text{تعادل ناپایدار}$$